

Verneområdestyret
for Trollheimen

Møteinnkalling

Utvalg:	Verneområdestyret for Trollheimen
Møtested:	Skifer hotel, Oppdal
Dato:	04.12.2023
Tidspunkt:	10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Program:

10:00-12:00: Dialogmøte - revitalisering av rådgivende utvalg og administrativt utvalg:

- Overføre gode erfaringer fra sittende styre (-form)
- Finne en god arbeidsform mellom VO styre og Rådgivende utvalg framover
- Vurdere sammensetningen av Rådgivende utvalg
- Bedre samhandling med kommunenes gjennom Administrativt utvalg

12:00: Lunsj

13:00-15:00: Styremøte

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
	Saker til behandling		
ST 47/2023	Godkjenning av møteinnkalling og sakliste		
ST 48/2023	Valg av to til å godkjenne møteprotokoll sammen med leder		
ST 49/2023	Muntlige orienteringer forvaltere og SNO		
ST 50/2023	Referat sak		
RS 20/2023	Vedrørende behov for navneendring - Minilldalsmyrene naturreservat		2022/12563
	Saker til behandling		
ST 51/2023	Klage på avslag - Trollheimen landskapsvernområde - Romådalen - bruk av jernhest for uttransport av felt storvilt 2023 - Jaktlaget Bård Stav		2023/10276
ST 52/2023	Midler til drift, kartlegginger og tiltak 2023 - endelig tildeling og rapportering		2023/12881
ST 53/2023	Møteplan og driftsmidler for 2024		2023/12881
ST 54/2023	Midler til tiltak 2024		2023/12881
ST 55/2023	SNO ressurs 2024		2023/12881
ST 56/2023	Delegert sak		
DS 67/2023	Søknad - Trollheimen landskapsvernområde - dispensasjon motorferdsel 2023 - landingstillatelse med helikopter ved Langvatnet i Sunndal - NEAS AS		2023/11055
DS 68/2023	Dispensasjon - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel til hytte ved Åsetra - Orkland - 2024 - Stig Berge		2023/4305
DS 69/2023	Utvidet søknad - Trollheimen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel 2023 til Rindal 12/14 Helgetunholtsetra - Lars Helgetun		2023/2154
DS 70/2023	Dispensasjon - Trollheimen landskapsvernområde - snøscooter for å hente ned sau fra fjellet - Ingunn Tørset		2023/4299
DS 71/2023	Dispensasjon - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel med snøscooter 2024 - 2028 til hytte ved Raudfjellsvatnet - Håvard Egseth		2023/10073
DS 72/2023	Dispensasjon - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel med snøscooter 2023 - 2026 - Helgetunsetra og Storrindvatnet - Jostein Helgetun		2023/11446
	Saker til behandling		
ST 57/2023	Eventuelt		

ST 47/2023 Godkjenning av møteinnkalling og sakliste
ST 48/2023 Valg av to til å godkjenne møteprotokoll sammen med leder
ST 49/2023 Muntlige orienteringer forvaltere og SNO
ST 50/2023 Referat sak

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Trondheim, 14.08.2023

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2020/15733

Saksbehandler:
Tone Lise Alstad Eid

Vedrørende behov for navneendring - Minilldalsmyrene naturreservat

Viser til vårt brev av 08.08.2023 om behov for navneendring for Minilldalsmyrene naturreservat i Oppdal og Rennebu kommuner.

Vedlagt er brev fra Verneområdestyret for Trollheimen om vedtatt skrivemåte for området, som var feilskrevet i vårt brev av 08.08.2023.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Tone Lise Alstad Eid
seniorrådgiver

Kopi: Verneområdestyret for Trollheimen

Arkivsaksnummer: 2023/10276-0

Saksbehandler: Linda Forbregd Henriksen

Dato: 23.11.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	51/2023	04.12.2023

Klage på avslag - Trollheimen landskapsvernområde - Romådalen - bruk av jernhest for uttransport av felt storvilt 2023 - Jaktlaget Bård Stav

Innstilling fra forvalter

Klage av 24.10.2023 på verneområdestyret sitt vedtak av 09.10.2023 sak 41/2023, søknad om bruk av jernhest for uttransport av felt elg og hjort fra Romådalen i Surnadal kommune, tas ikke til følge.

Det er i klagen ikke framlagt ny og vesentlig informasjon ut over det som ble lagt til grunn under behandlingen av den opprinnelige søknaden. Klagen gjelder avslag på bruk av ATV, en feilformulering av forvalter i innstilling til vedtak og styrets vedtak, mens samtlige vurderinger i saken er gjort etter bruk av jernhest, og ikke ATV slik det fremkommer av forvalters innstilling i opprinnelig vedtak.

Verneområdestyret for Trollheimen opprettholder sitt vedtak av 09.10.2023 i VO sak 41/2023, men med endring av den feilaktige benevnelsen av kjøretøy:

Verneområdestyret for Trollheimen avslår søknad fra jaktlaget Bård Stav om tillatelse til å benytte jernhest for uttransport av felt storvilt. Avslaget er gitt med hjemmel i verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 5.1.

Begrunnelsen for avslaget er stor sannsynlighet for vegetasjonsskade som følge av transport på barmark, dokumentasjon i forbindelse med tidligere gitt dispensasjon i området, ellers etablert praksis i Trollheimens verneområder, samt faren med presedens ved å åpne for omsøkte type tiltak. Tiltaket vurderes ikke til å være i tråd med retningslinjer nedfelt i forvaltningsplanen.

Saken oversendes Miljødirektoratet for klagebehandling og endelig avgjørelse.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg

- 1 Avslag - Trollheimen landskapsvernområde - Romådalen - dispensasjon jernhest - uttransport av felt elg og hjort 2023 - jaktlaget Bård Stav**
- 2 Klage på avslag - Trollheimen landskapsvernområde - Romådalen - dispensasjon jernhest - uttransport av felt elg og hjort 2023 - jaktlaget Bård Stav**
- 3 Trollheimen landskapsvernområde - Romådalen - søknad jernhest - uttransport av felt elg og hjort 2023 - jaktlaget Bård Stav**

Saksopplysninger

Det ble i møte 09.10.2023 gjort vedtak av verneområdestyret for Trollheimen om å avslå søknad fra jaktlaget Bård Stav, sak 41/2023. Søknaden omhandlet bruk av jernhest for uttransport av felt hjort og elg i Romådalen, Surnadal kommune, for jaktseasonen 2023.

Jaktlaget Bård Stav klager i brev datert 24.10.23 på verneområdestyret sitt vedtak av 09.10.23. Klagen baserer seg i hovedsak på at det i forvalters innstilling er skrevet avslag på ATV, mens omsøkte kjøretøy er jernhest. I tillegg presiseres forskjellene på ATV og jernhest, hvor det menes at jernhest vil ha en mindre belastning på vegetasjonen enn ATV. Se vedlegg av klage.

Klager har klagerett og klagen er framsatt rettidig, dvs. innen fristen på 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. Klagen legges følgelig fram for behandling i verneområdestyret, jf. Forvaltningsloven (FVL) § 29.

Vurdering

Det ble i innstilling av forvalter skrevet avslag på bruk av ATV, selv om søknaden fra jaktlaget Bård Stav omhandler bruk av jernhest. Samtlige vurderinger og informasjon som legges til grunn for vurdering i saksfremlegget gjelder for jernhest, og den feilaktige formuleringen ATV i innstilling og vedtak er skrevet om.

Viser til opprinnelig sak for øvrige vurderinger hva angår tidligere historikk, presedens, verneforskrift, forvaltningsplan og naturmangfoldloven med mer.

Grunnet at klagen i praksis innebærer en forvalters skrivefeil, og samtlige vurderinger i opprinnelig sak er vurdert etter bruk av jernhest, opprettholdes opprinnelig vedtak fattet av verneområdestyret 09.10.2023.

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 +4773199386
fmltpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Bendik Slind
Hasetvegen 10
7563 MALVIK

Saksbehandler Linda Forbregd Henriksen

Vår ref. 2023/10276-0 432.2

Deres ref.

Dato 16.10.2023

Avslag - Trollheimen landskapsvernområde - Romådalen - søknad jernhest - uttransport av felt elg og gjort 2023 - jaktlaget Bård Stav

Det vises til søknad fra Jaktlaget Bård Stav sendt per e-post 20.09.2023, om dispensasjon til bruk av jernhest for uttransport av felt elg og hjort i Romådalen i Surnadal kommune etter trasé på merket sti fra Haukarsteinen til Husbysetra i tidsrommet 29.09.2023 til 31.10.2023.

Søknaden ble behandlet av verneområdestyret for Trollheimen som VO sak 41/2023 i møte den 09.10.2023 og styret fattet enstemmig følgende:

Verneområdestyret for Trollheimen avslår søknad fra jaktlaget Bård Stav om tillatelse til å benytte ATV for uttransport av felt storvilt. Avslaget er gitt med hjemmel i verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 5.1.

Begrunnelsen for avslaget er stor sannsynlighet for vegetasjonsskade som følge av transport på barmark, dokumentasjon i forbindelse med tidligere gitt dispensasjon i området, ellers etablert praksis i Trollheimens verneområder, samt faren med presedens ved å åpne for omsøkte type tiltak. Tiltaket vurderes ikke til å være i tråd med retningslinjer nedfelt i forvaltningsplanen.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf.

Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Med hilsen

Linda Forbregd Henriksen
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg
Saksfremlegg sak 41/2023

Kopi til:

Surnadal kommune
Statsforvaltaren i Møre og Romsdal
Statsforvalteren i Trøndelag

Bårdshaugvegen 1
Postboks 2520
Postboks 2600

6650	SURNADAL
6404	MOLDE
7734	STEINKJER

Fra: Bendik Slind[slind.yit@gmail.com]

Sendt: 24.10.2023 09:21:38

Til: Postmottak SFTL[sftlpost@statsforvalteren.no]

Tittel: Klage på avslag om bruk av jernhest til uttransport av felt elg og hjort i romådalen
landskapsvernomeråde. Ref 2023/10276

Miljødirektoratet

Klager på avslag om bruk av jernhest i romådalen landskapsvernomeråde, da vi mener avslaget er tatt på feil grunnlag. I søknaden er det søkt om bruk av jernhest, og ikke ATV, slik det fremgår i avslaget og innstilling fra forvalter.

En jernhest har 2 belter på 38cm bredde og 115cm lengde, det gir totalt 8740 kvadratcm. En tom jernhest veier ca 400-500kg, og hvis vi regner 500kg, vil det bli 0,0057 kg. Altså er det snakk om 57 gram pr kvadrat cm marktrykk. Makshastighet er 7kmt ref Antons timber som er forhandler. Så her er det snakk om noe helt annet enn ATV. Marktrykket vil faktisk være større ved personbelastning.

Mvh Jaktlaget Bård Stav

--

slind.yit@gmail.com

Bendik Slind
Hasetveien 10
7563 Malvik

Tlf. 48263817

Arkivsaksnummer: 2023/10276-0

Saksbehandler: Linda Forbregd Henriksen

Dato: 28.09.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen		

Trollheimen landskapsvernområde - Romådalen - søknad jernhest - uttransport av felt elg og hjort 2023 - jaktlaget Bård Stav

Innstilling fra forvalter

Verneområdestyret for Trollheimen avslår søknad fra jaktlaget Bård Stav om tillatelse til å benytte ATV for uttransport av felt storvilt. Avslaget er gitt med hjemmel i verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 5.1.

Begrunnelsen for avslaget er stor sannsynlighet for vegetasjonsskade som følge av transport på barmark, dokumentasjon i forbindelse med tidligere gitt dispensasjon i området, ellers etablert praksis i Trollheimens verneområder, samt faren med presedens ved å åpne for omsøkte type tiltak. Tiltaket vurderes ikke til å være i tråd med retningslinjer nedfelt i forvaltningsplanen.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg

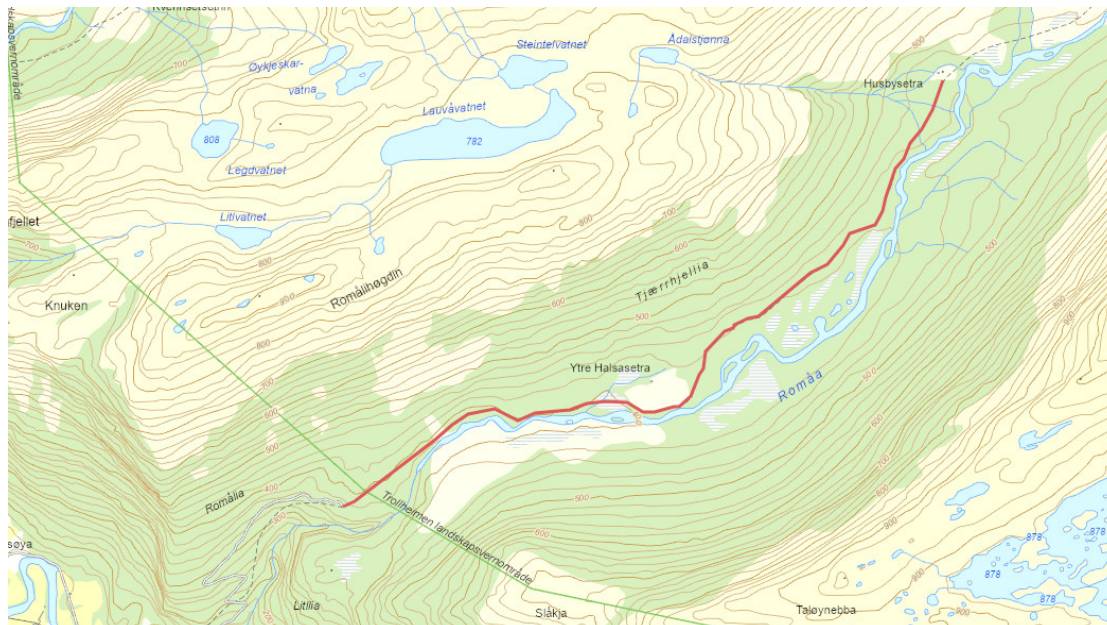
- 1 Søknad 2023- Trollheimen landskapsvernområde - Romådalen - dispensasjon jernhest - uttransport av felt elg og hjort 2023 - jaktaget Bård Stav**
- 2 Trollheimen landskapsvernområde - tillatelse til bruk av jernhest til uttransport av felt storvilt i Romådalen**
- 3 Kjørebok jernhest Romådalen 2020**
- 4 Trollheimen landskapsvernområde - gitt dispensasjon for bruk av jernhest for uttransport av felt storvilt i Romådalen 2021**
- 5 Trollheimen landskapsvernområde - kjørespor i Romådalen**
- 6 Kjørebok jernhest Romådalen 2021**
- 7 Tilbakemelding på motorferdselen i Romådalen og kjørebok 2021**
- 8 Trollheimen landskapsvernområde - tilleggsopplysninger kjørebok 2021**
- 9 Trollheimen landskapsvernområde - avslag på søknad om bruk av jernhest for uttransport av felt storvilt i Romådalen 2022**
- 10 Trollheimen landskapsvernområde - korrespondanse - befarings Romådalen**
- 11 Trollheimen landskapsvernområde - korrespondanse - befarings Romådalen**
- 12 Trollheimen landskapsvernområde - avslag på søknad om bruk av jernhest for uttransport av felt storvilt i Romådalen 2022**
- 13 Trollheimen landskapsvernområde - orientering om kjørespor Romådalen**
- 14 Helgetun jaktlag - Svar på søknad om barmarkstransport med ATV - Trollheimen landskapsvernområde, Rindal kommune**
- 15 Ole Bendik M Kant - Avslag på søknad om bruk av 4-hjuling (ATV) til Skrika - Trollheimen landskapsvernområde, Rennebu kommune**

Saksopplysninger

Søknad

Det vises til søknad fra Jaktlaget Bård Stav sendt per e-post 20.09.2023, om dispensasjon til bruk av jernhest for uttransport av felt elg og hjort i Romådalen i Surnadal kommune etter trasé på merket sti fra Haukarsteinen til Husbysetra i tidsrommet 29.09.2023 til 31.10.2023.

Kart viser omsøkt kjøretrasé langs sti fra Haukarsteinen til Husbysetra markert i rødt.

Tidligere vedtak og øvrig historikk

I tillegg til to tidligere avslag på søknader om bruk av ATV i verneområdet, har jaktlaget Bård Stav søkt om bruk av jernhest for uttransport av felt storvilt i Romådalen samtlige år siden 2019, som har resultert i både tillatelser og avslag.

2012: Avslag på søknad - Helgetun jaktlag - Sak 2012/5833:

Helgetun jaktlag søkte om tillatelse til bruk av ATV til uttransportering av felt storvilt i området mot Rindhatten. Tidligere år hadde jaktlaget båret kjøttet til vernegrensen. Saken ble avslått i behandling av styret grunnet «*stor sannsynlighet for vegetasjonsskade som følge av transport på barmark, og faren for presedens ved å åpne for omsøkte type tiltak*».

2014: Avslag på søknad - Ole Bendik M Kant - Sak 2014/3893:

Søkt om bruk av ATV til transportering av utstyr og proviant til merkegjerdet ved Skrika, i forbindelse med kalvemerking. Saken ble avslått i behandling av styret grunnet:

«stor sannsynlighet for vegetasjonsskade som følge av transport på bar mark, og faren for presedens ved å åpne for omsøkte type tiltak. Det i lang tid har vært press fra flere bruker grupper om å få nytte ATV etter eksisterende veier og i terreng, og en tillatelse til reindriften i denne saken vil føre til ytterligere press også fra andre grupper. Reindriften nytter i dag helikopter til å drive rein til kalvemerkingen, og det synes som beste miljøforsvarlig metode også for transport av utstyr og proviant.»

2019: Gitt dispensasjon - Jaktlaget Bård Stav - Sak 2019/4696:

Søkt om uttransport av felt storvilt med elgtrekk/jernhest. Søknad ble innvilget med en rekke vilkår, deriblant at elgtrekk/jernhest skal være lokalisert utenfor verneområdet inntil første elg eller hjort er felt.

2020: Gitt dispensasjon - Jaktlaget Bård Stav - Sak 2020/9421:

Søkt om uttransport av felt storvilt med elgtrekk/jernhest. Søknad ble i likhet med året før innvilget med en rekke vilkår, deriblant at elgtrekk/jernhest skal være lokalisert utenfor verneområdet inntil første elg eller hjort er felt.

2021: Gitt dispensasjon - Jaktlaget Bård Stav - Sak 2020/9421:

Søkt om uttransport av felt storvilt med elgtrekk/jernhest. Søknad ble i likhet med året før innvilget med en rekke vilkår, deriblant at elgtrekk/jernhest skal være lokalisert utenfor verneområdet inntil første elg eller hjort er felt.

Brit Grønmyr (SNO i Nordland) oppdaget i etterkant av jaktseasonen 2021 kjørespor etter elgtrekk i Romådalen inn til Husbysetrene, som beskrives å gå over «klissvåt høstmyr». Se bilder tilsendt fra Grønmyr:

Søker blir over e-post 19.11.2021 orientert om en rekke brudd på dispensasjonen gitt i 2021:

1. Innlevert kjørebok for 2021 viser at motorferdselen er i strid med generelt kjøreforbud i helg, da det er kjørt lørdag 2. oktober kl. 18.
2. Utfylt kjørebok for 2021 viser at vilkår om å ikke frakte kjøretøy inn i verneområdet før vilt er felt, er brutt, da kjørebok viser at det er kjørt inn til Halasetrin både 01.09.2021 og 01.10.2021 uten at det i forkant er felt elg eller hjort.
3. Melding og bilder mottatt 06.09.2021 samt befarings av verneområdeforvalter 21.09.2021 viser at kjøringen er i strid med vilkår om trasé og andre vilkår gitt i dispensasjonen fra 2021, da det er kjørt i åpen, våt myr langt utenfor den eksisterende stien/tråkket innover Romådalen.

Søker begrunner disse punktene med:

1. «Dyr ble skutt 01.09, og jernhest ble kjørt inn fra parkering/haukarstein til ytre Halasetra, der ble den parkert for natten pga store nedbørsmengder og dårlige egnede kjøreforhold. 02.09 ble det kjørt videre innover mot indre Halasetra, hvor dyret ble skutt. Retur til ytre Halasetra ble på ettermiddagen. Jernhest ble da stående frem til 05.09, og retur til parkering/haukarstein.»

2. «01.10 dyr ble skutt, og jernhest ble kjørt inn til ytre Halasetra og parkert. 02.10 ble det kjørt inn til Husbysetra for henting av dyret. Retur til ytre Halasetra ble beklagelig foretatt kl 18.00 den ettermiddagen innenfor forbudet for motorferdsel, men ble lagt så sent på dagen for minst mulig forstyrrelse, da vi så det som mest hensiktsmessig. Dette skal ikke skje igjen.»
3. «Videre er det etter beste evne forsøkt å benytte sti som trase, men har enkelte steder måtte avvike ifra dette pga at stien er ufremkommelig. Da ville det sannsynlig blitt varige spor ved å forsøke å kjøre på de stedene. Ellers er det flere stier som går innover dalen, en ved elva, og en lenger opp i terrenget. Vi har da valgt den lengst opp pga kortest vei, minst våt myr, samt vurdert det som beste trase for mest mulig skånsom kjøring.»

2022: Avslag på søknad - Jaktlaget Bård Stav - Sak 2020/9421:

Søkt om uttransport av felt storvilt med elgtrekk/jernhest. Søknad ble avslått med følgende begrunnelse:

«Denne aktuelle motorferdselen vurderes å komme i strid med bestemmelser og retningslinjer gitt for Trollheimen landskapsvernområde da motorferdselen er erfart å sette varige spor i terrenget. Det omhandler spor som er avsatt utenfor eksisterende sti inn dalen som var gitt trasé for dispensasjonen for motorferdsel i 2022.

Forvaltningsplanen setter videre vilkår for at motorferdsel skal kunne skje til minst mulig skade for naturmiljø og andre brukere. Det foreligger alternativ transportformer som er vesentlig mer miljøforsvarlig og tilsvarende utøvd praksis i Trollheimens verneområder for øvrig.

Iht. forvaltningsplanen for Trollheimens verneområder kan det videre kun i særlige tilfeller i områder med lite sårbar vegetasjon åpnes opp for bruk av ATV med belter / lett beltekjøretøy for utkjøring av felt storvilt. Det omhandler egnede traseer på fast og tørr grunn når det forventes at motorferdselen ikke vil sette vesentlige spor. Romådalen har særdeles lite tørr grunn og lite sammenhengende fastmark og tilfredsstiller følgelig ikke disse kravene.»

Det mottas 22.09.2022 en e-post med svar fra søker om misnøye over avslaget med følgende argument: Søker mener at sporene kun er synlig noen dager etter kjøring, og at fjorårets kjørespor per 22.09.2022 ikke lenger er synlig, da etter egne observasjoner. Søker argumenterer også for at det gis dispensasjoner for lignende kjøring i flere nasjonalparker i Norge, og at et landskapsvernområde har et mildere vern enn nasjonalpark.

Verneområdeforvalter svarer følgende i brev per 06.12.2022:

«En viser til mottatt skriv av 22.09.22 med kommentarer til avslag på søknad om dispensasjon til motorferdsel på barmark i Trollheimen landskapsvernområde for transport av felt storvilt.

En viser til dokumentasjonen av spor fra tidligere motorferdsel i vårt skriv av 16.08.22. Når spor innebærer blottlegging av jorda/torva pga vegetasjonsfjerning og kverning i torvmoselaget som vist på bildene, innebærer det betydelig varighet på sporene og endring av vegetasjonen når og om den regenererer. Det er ikke forenlig med kravet om sporløs ferdsel i de tilfellene det gis dispensasjon fra motorferdselsforbudet i området.

Det foreligger ulike bestemmelser i verneområdene omkring i landet. Det er i stor grad en tilpasning av bestemmelsene til lokale forhold. Eksempelvis er det direkte hjemlet dispensasjon for utkjøring av felt storvilt gitt i forskrift om verneplan for Verdal-Snåsa-Lierne. Vern av Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark mens det ikke er tilfelle for Trollheimen landskapsvernområde. Det er mellom annet

en tilpasning til at vestre deler av Trollheimen har 50 % mer nedbør enn Blåfjella-Skjækerfjella som medfører ulik slitestyrke mht. motorferdsel m.m.

Det er til opplysning ellers i Trollheimens verneområder verken i Trøndelagskommunene eller Møre og Romsdalkommune gitt tilsvarende dispensasjon for motorferdsel på barmark for uttransport av felt storvilt som nå prøvd i Romådalen.

Det opplyses også på generelt grunnlag om at det er vesentlig lavere terskel for å få dispensasjon til bruk av helikopter i Trollheimens verneområder i barmarksesongen enn for andre farkoster.»

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har 08.02.2011 med hjemmel i NML § 62 gitt Verneområdestyret for Trollheimen forvaltningsmyndighet for Trollheimen landskapsvernopråde (LVO). Denne delegeringen av myndigheten er i ettertid gitt til nye styre av Miljødirektoratet, senest ved vedtektene av 01.01.2020. Forvaltningsmyndighet omfatter vedtak fattet i medhold av verneforskriftene og NML § 48.

Verneområdestyret har den 04.03.2020 delegert til sine forvaltere mulighet for å behandle saker i tråd med verneforskrift, forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis til sine forvaltere.

Verneformål – forskrift

Formålet med vern av Trollheimen landskapsvernopråde (LVO) er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv, jf. verneforskriften for Trollheimen LVO, kap. III. I den forbindelse er stillhet, ro og fravær av motordur en viktig kvalitet for både dyr og mennesker. Det er en overordnet nasjonal målsetting å holde omfanget av motorisert ferdsl i utmark på et minimum, både i og utenfor verneområdene.

Det er et generelt kjøreforbud i Trollheimen LVO, jf. verneforskriften kap. IV punkt 5.1. Det kan åpnes for den omsøkte transporten i medhold av verneforskriftens kap. IV punkt 5.3 a) *«Transport som trengs i samband med jordbruk og beitebruk, td. frakting av fôr, gjødsel, ved eller hogstvirke, og til framkjøring av felt storvilt.»*

Forvaltningsplan

Forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen gir retningslinjer for hva det etter søknad kan åpnes for av tiltak innen rammen for verneforskriftens bestemmelser. Følgende generelle retningslinjer er gitt i forvaltningsplanen mht. saksbehandling, jf. kap. 6.2.3.2:

- *«Det vil bli gitt dispensasjon for tiltak som bidrar til å fremme verneverdier.»*
- *«Tiltak som ikke påvirker verneverdiene, dvs. som verken fremmer eller er i strid med verneverdiene vil normalt få dispensasjon om tiltaket vurderes å være av stor verdi for søker og ikke til forstyrrelse / konflikt for andre brukere.»*
- *«Tiltak som kan true verneverdiene skal normalt ikke gis dispensasjon.»*
- Forvaltningsplanen har kjøretidsbegrensninger for å minimere motorferdsel i ferie, høytid og helg, og i den mest sårbare tiden for vilt dvs. fra 20.april og fram til midtsommer. Området Romådalen ligger vest for og utenfor reinbeiteområdene i Trollheimen, jf. GisLink.
- All transport bør skje mest mulig sporløst.

- Persontransport i verneområdet er i utgangspunktet ikke tillatt, annet enn ved ledig kapasitet i forbindelse med annen nytte transport.
- Beslutninger vedrørende tiltak og aktivitet skal videre vurderes i henhold til miljørettsprinsippene i Naturmangfoldloven (NML) §§ 8 – 12.

Forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen setter vilkår for at motorferdsel skal kunne skje til minst mulig skade for naturmiljø og andre brukere. Følgende retningslinjer er gitt i forvaltningsplanen mht. storviltjakt:

- «Vurdert i lys av NML § 12 vil det for de fleste steder innenfor verneområdene i Trollheimen være bedre å planlegge drivjakt på storvilt slik at fellingssted blir liggende mer tilgjengelig, og slik unngå behov for motorisert ferdsel til uttransport av felt storvilt.»
- «Ved behov for motorisert transport av felt storvilt bør det vurderes i lys av NML § 12 gis løyve til å bruke helikopter framfor barmarkstransport med ATV eller traktor - så lenge marka ikke er snødekt og frossen.»
- «I særlige tilfeller kan det i områder med lite sårbar vegetasjon åpnes opp for bruk av ATV med belter / lett beltekjøretøy for utkjøring av felt storvilt, etter egnede traseer på fast og tørr grunn når det forventes at motorferdselen ikke vil sette vesentlige spor.»

Naturmangfoldloven

§ 8 «Kunnskapsgrunnlaget»

Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra Naturbase, GisLink, Sensitive Artsdata, tidligere søknader og dispensasjoner i verneområder samt retningslinjer gitt i forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen.

Det er allment kjent kunnskap at motorferdsel kan virke forstyrrende på dyreliv, og gi skade på vegetasjon dersom den foregår på bar mark. I tillegg virker støy fra motorferdsel ofte sjenerende på friluftslivet.

Romådalen har mye myrlendt og våt mark samt regulært mye nedbør. Området ligger så langt vest i Trollheimens verneområder at det omfattes av kriteriene som karakteriserer den oseaniske vegetasjonsseksjonen, jf. *Hanssen, U. & Jordal, J.B. 2012. Kartlegging av naturtyper i kulturlandskapet i Trollheimen landskapsvernområde. Rapport J.B. Jordal 2012:01*. Området er derfor av de mest sårbare i Trollheimens verneområder med hensyn til potensialet for å sette varige spor og skader pga. motorferdsel på barmark.

Nærmeste værstasjoner med måling av nedbør er Sylte i Surnadal og Innerdalen i Sunndal som har årsnedbør på henholdsvis 1248 og 1737 mm/år, med september som måneden med mest nedbør og oktober med nest mest nedbør. Terrenget vil da normalt være mest sårbart for varige spor av motorferdsel i disse månedene. Motorferdsel som vil føre til slike spor vil være i strid med bestemmelsene og retningslinjene for Trollheimen LVO herunder Romådalen. Den omsøkte motorferdselen for transport av felt storvilt i Romådalen sammenfaller med de 2 månedene med størst sårbarhet.

Den omsøkte ferdselen ligger utenfor den mest sårbare perioden for de sårbare og sensitive viltartene i området, og det er ikke registrert slike arter i betydelig nærhet av omsøkt trasé.

Etter motorferdselen med uttransport av felt storvilt i Romådalen i 2022 mottok verneområdemyndigheten klage på motorferdselen vedlagt dokumentasjon som viser varige sporsettinger etter transporten på myrer i området. Dette var i tillegg til avstand utenfor eksisterende sti og ferdseisvei innover dalen, som var tillatte trasé for kjøringen. Området ble befart av verneområdemyndigheten og slike spor ble verifisert. Søker er gjort kjent med dette.

Denne aktuelle motorferdselen er da i strid med vilkårene gitt til dispensjonen for motorferdsel og i strid med bestemmelsene og retningslinjene gitt for Trollheimen landskapsvernområde.

I de øvrige dalførene i Trollheimens verneområder benyttes ikke motorferdsel for utkjøring av felt storvilt tilsvarende det det har vært dispensert for i Romådalen de siste 3 årene, eksempelvis Indre Folddalen osv.

§ 9 «Føre-var-prinsippet»

Kunnskapsgrunnlaget vurderes å være tilstrekkelig i denne saken, og naturmangfoldlovens § 9 er heller ikke relevant å benytte ved avslag på søknad.

§ 10 «Økosystemtilnærming og samla belastning»

Omfanget av motorferdsel i det omsøkte området har vært på det laveste nivå for områdene i Trollheimen LVO. Området er uten tilrettelegging for friluftslivet med hensyn til organisert og tillatt merking av stier gjennom dalen.

§ 11 «Kostnaden ved miljøforringelsen skal bæres av tiltakshaver»

Dette prinsippet er ikke relevant ved avslag på søknad.

§ 12 «Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder»

Beltegående kjøretøy er de kjøretøyene som gir minst spor og skade på naturmiljøet ved barmarkstransport, da i hovedsak pga. relativt lavt marktrykk. Skadepotensialet er minst ved transport på fast mark og under tørre forhold for øvrig. Slike forhold er i begrenset grad beskrivende for statusen i Romådalen. Ut fra erfaringene med motorferdselen i Romådalen i 2022 vurderes omsøkte kjøretøy, jernhest, samlet sett derfor ikke å være miljøforsvarlig transport.

Helikopter anbefales vurdert og omsøkt for eventuelle svært krevende tilfeller for uttransport, jf. retningslinjene i forvaltningsplanen.

Presedens

Det drives storviltjakt i store deler av Trollheimen, og det er etablert praksis å gi avslag for bruk av barmarkskjøretøy for uttransport av felt storvilt.

Det er per i dag en annen jaktkultur i Trollheimen enn i enkelte andre vernede områder, hvor jegerne er vant til og innforstått med at en ikke kan bruke motorisert kjøretøy til uttransport av felt storvilt. Dersom jaktlaget Bård Stav får innvilget søknaden kan dette føre til at andre jaktlag også søker om lignende dispensasjon som en da må gi tillatelse til pga. presedens. Som følge av dette kan jaktkulturen i Trollheimen forandre seg, og en kan få en kultur hvor jaktlagene forventer dispensasjon, slik det i dag er i mange andre vernede områder.

Presedens i denne saken vil føre til en vesentlig økt bruk av motoriserte kjøretøy i hele Trollheimen i jaktseasonen.

Vurdering

Forvalter tilrår verneområdestyret å avslå søknad om bruk av jernhest for uttransport av felt elg og hjort i Romådalen på grunn av konsekvenser som følge av presedens, fare for negativ innvirkning på verneverdiene, samt brudd på tidligere gitt dispensasjon.

Arkivsaksnummer: 2023/12881-0

Saksbehandler: Hege Sæther Moen

Dato: 28.11.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	52/2023	04.12.2023

Midler til drift, kartlegginger og tiltak 2023 - endelig tildeling og rapportering

Innstilling fra forvalter

Verneområdestyret behandlet i møte den 27.02.2023 bruk av midler til drift av styret og forvaltningsplanarbeid som VO sak 09/23 og tiltak som VO sak 10/23. Bruken av midler har skjedd i tråd med formål, men har noen avvik som redegjøres for og beskrives i saken.

Verneområdestyret for Trollheimen støtter forvalternes nødvendige økonomiske disponeringer slik de framgår av beskrivelse og tabell under.

Status for bruk av tildelte midler er pr 27.11.2023 slik:

Midler til drift av styret – M 2000

Tildeling	Forbruk pr 27.11.2023	Rest pr 27.11.2023
800.000	743.372	58.987

Det ventes ennå kostander til:

- Utbetaling av noe honorar, reiseutgifter og møtekostnader til møtet den 04.12.2023
- Utgifter til arbeidstøy til forvalterne som er i bestilling

Det har vært kjøpt inn ferdselstellere til bruk for å innhente kunnskap om ferdsel langs ulike stier. Prosjektkontoen balanseres mot M 2103 da tellerne også vurderes å kunne belastes denne prosjektkontoen.

Faktisk resultat vil bli omkring som tildelt.

Midler til forvaltningsplan – M 2103

Tildeling	Forbruk pr 27.11.2023	Rest pr 27.11.2023
200.000	94.000	106.000

Det ventes ennå kostander til:

- Kartlegging av setre i Romådalen og helhetlig skjøtselsplan på 47.550 kr

Rest på prosjektkonto M 2103 føres over til M 2000, og faktisk resultat vil bli omtrent som tildelt.

Midler til tiltak – M 1847

Tildeling	Forbruk pr 27.11.2023	Rest pr 27.11.2023
2.400.000	2.272.476	127.524

Supplerende tildeling 05.12.2023 er gitt skriftlig forhåndsvarsel på 512.000

Gjenstående utbetalinger er på:

- Skoguttak Kvenndalen 352.909
- Skoguttak Jødalen 250.000

Resultat på prosjektkonto M 2001 vil etter dette bli på 31.615 kr

Basert på tildelingen fra Miljødirektoratet (inkludert supplerende tildeling 05.12.2023) på til tiltak for 2023 på 2.912.000 støtter Verneområdestyret at tiltak vist i tabellen under er gjennomført:

Tiltaksmidler 2023				
	Tiltak	Omsøkt	Tildeling 27.02.23	Forbruk 27.11.23
1	Sti Svartådalen - Geithetta	500000	500000	0
2	Sti Gravbekken - Retning Trollheimshytta	750000	750000	914943
3	Skjøtsel Vollasetra og Langbakksetra	30000	30000	34999
4	Skjøtsel Jelsetra	20000	20000	20000
5	Skjøtsel Svartdalssetra	20000	20000	20000
6	Skjøtsel Renndølsetra	20000	20000	20000
7	Skjøtsel Øyasetra	20000	20000	20000
8	Skjøtsel Naustådalsetra	10000	10000	10000
9	Skjøtsel Innerdalshytta	36000	36000	36047
10	Skjøtsel Husbysetra	20000	20000	20000
11	Skjøtsel Pestusetra	20000	20000	20000
12	Skjøtsel Ytre Halasetra	20000	20000	20000
13	Skjøtsel Langlisetra / Alvstusetra	20000	20000	20000

14	Skjøtsel Helgetunsetra	20000	20000	22820
15	Uttak fremmede treslag	300000	260000	1210868
16	Informasjon om vern Renndølsetra	20000	20000	20000
17	Innfallsporter	500000	500000	368217
18	Utbedringer på stier	100000	24000	24000
19	Produksjon av skilt / infomateriell	50000	50000	35296
20	Nofence klaver	100000	40000	33150
21	Ferdsestellere	10	10	10
22	Drift av innfallsporter	160000	0	0
23	Kartlegging av naturtyper og artsmangfold	300000	0	0
24	Felles informasjonsstilling	250000	0	0
	Fjerning av bålplasser Svartåmoen NR			10000
	Sum	3286010	2400010 2912010	2880350

--- slutt på innstilling ---

Arkivsaksnummer: 2023/12881-0

Saksbehandler: Hege Sæther Moen

Dato: 27.11.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	53/2023	04.12.2023

Møteplan og driftsmidler for 2024

Innstilling fra forvalter

Verneområdestyret for Trollheimen ber om at det meldes inn følgende behov for midler til VO styrets møtevirksomhet, kartleggingsarbeid og drifts- og informasjonsoppgaver for 2024:

Møter VO styret med utvalg	700.000 kr
Kartlegginger	50.000 kr
Drift / Informasjonsarbeid	250.000 kr
Sum	1.000.000 kr

Møteplan for 2024:

	VO - møte	AU - møte
Januar		
Februar		
Mars	Opplæringsmøte 2 dager (4-6/3)	
April		
Mai	dagsmøte	
Juni	dagsmøte med befarung	
Juli		
August	2 dagers møte med befarung	
September		
Oktober		
November	Dagsmøte	
Desember		

I tillegg til oppsatte møter er det ønskelig at det legges opp til enkelte befaringer med AU og styremedlemmer med frivillig deltakelse slik at styret får bedre kunnskap om området de forvalter og utfordringene som er i området.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg

- 1 Rammer og opplegg for Statsforvalteren og verneområdestyrer - innmelding av behov for midler til tiltak i verneområder, naturrestaurering og SNO-ressurser i verneområder - 2024**
- 2 Strategi for bruk av tiltaksmidler i verneområder 2020-2025**

Saksopplysninger og vurderinger

Bedre kunnskapsgrunnlag

Som pekt på både i saksframlegg og enkeltsaker som behandles av verneområdeforvalterne, er det behov for bedre kunnskapsgrunnlag for forvaltningen. Det har de senere år vært utarbeidet skjøtselsplaner for de fleste av seterdalene våre, men vi ser fremdeles behov for supplerende kartlegginger. For kommende sesong tenker vi kun å ferdigstille kartleggingsarbeid på de resterende setrene i Romådalen, samt utarbeide en helhetlig plan for skjøtselsarbeid her. Til dette trengs det noe midler til kartlegging. Det er inngått en avtale på dette arbeidet i 2023 som gjelder for årene 2023 og 2024, slik at midler for 2024 kun utgjør halvparten av kostnaden totalt 50.000 kr. For framtidig kartlegging ønsker forvalterne å bruke sesongen 2024 til å vurdere de øvrige aktuelle områdene.

Det vurderes også viktig å skaffe fram et bedre bilde for utbredelse av vannfauna, og da særlig i fisketomme tjern / vann. Trollheimen har forekomster av sørlig tusenbeinkreps, en istidsrelikt art med få andre forekomster i Norge. Vi har også nærliggende kjente forekomster av stor salamander, og lokalitetene disse er registrert på tilsier at dette er en art som også kan finnes på tilsvarende lokaliteter i Trollheimen. Det bør gjøres kartlegging av mulig lokaliteter for begge disse artene, for å gi oss et bedre grunnlag for eventuelt å ta vare på dem framover. For sesongen 2024 legges det derimot ikke inn midler for dette, men vi tar med oss behovet videre for sender innspill om midler.

Befaringer forvalterne har i verneområdene viser at bygninger endrer seg over tid, og at dette i stor grad skjer uten at det søkes om. Det foreslås derfor en mer systematisk gjennomgang og fotografering av alle bygninger og anlegg i Trollheimen. For sesongen 2024 legges det derimot ikke inn midler for dette, men vi tar med oss behovet videre for sender innspill om midler. Det kan også være aktuelt å legge dette inn som et oppdrag til SNO.

VO styrets møter og behov for midler til drift

Det skal i henhold til vedtektene være minst 4 møter per år, og ett som dialogmøte med Rådgivende utvalg. Styret bruker å ha et 2-dagersmøte i barmarkssesongen for å se på aktuelle tiltak i verneområdene sine, for slik å bli bedre kjent med området de forvalter. I tillegg er det i 2024 planlagt en opplæringssamling som ventes å bli over over 2 dager.

Det settes også opp behov for midler for noen AU møter.

Styret har tidligere ønsket fysiske møter som hovedform, og det er derfor lagt opp til dette for 2024.

Av erfaring vil det bli noe forfall i møtene, og dette er hensyntatt ved innspill om midler til drift av styret, der budsjettet kostnad er på 711.531 kr, mens det foreslås å be om tildeling på 700.000 til drift av styret med møter. Det er ikke trukket mer da det er ønskelig å kunne sette opp frivillige befaringer av viktige traseer som nyttes av besøkende, slik som trekanten og den vestre trekanten. Samt befaringer på tiltak styret arbeider med, eller deltakelse i arbeid på innfallsporter. Slike befaringer bør være frivillige å delta på, men tid brukt av styremedlemmer dekkes. Formålet er å gi bedre beslutningsgrunnlag i styret ved behandling av aktuelle saker, og slik gjøre styret mer aktive deltakere i forvaltningen. Det er ikke lagt inn ekstra midler / timer for dette i budsjettet, men ventes at det kan dekkes av midler som ellers ikke nyttes til styremedlemmer ved forfall i møtene.

Verneområdestyret har tidligere år deltatt på nasjonalpark-konferanser, for 2024 er det signalisert at det ikke vil bli nasjonalparkkonferanse.

Forvalter foreslår følgende fordeling av møtene i 2024, og ber styret finne datoer de er ledige i møtet den 04.12.2023. Opplæringsmøtet vil bli siste uke av februar eller første uke av mars, mest sannsynlig to av dagene 04.-06.03.

	VO - møte	AU - møte
Januar		
Februar		
Mars	Opplæringsmøte 2 dager (4-6/3)	
April		
Mai	dagsmøte	
Juni	dagsmøte med befaring	
Juli		
August	2 dagers møte med befaring	
September		
Oktober		
November	Dagsmøte	
Desember		

Kostnader til drift og informasjonsarbeid

I tillegg til kostander knyttet til møter er det behov for å flytte den brukerorienterte hjemmesiden til styret www.trollheimen.info til en ny plattform. Det er også ønskelig at styret er mer synlig på sosiale media, og bør opprette egne facebook og instagramkontoer. Det bør også utarbeides en kommunikasjonsplan for styrest informasjonsbehov og arbeid gjennom året og i en gitt periode framover.

Styret har også noe kostander knyttet til å ha domene på hjemmesiden sin, samt avgifter for å ha tellere. Dette legges også inn i driftskostnader.

Til drifts og informasjonsarbeid er det vurdert å være et behov på ca 250.000 kr.

Budsjett:

Budsjettet under er satt opp utfra møtefrekvens og behov beskrevet over. Skulle behovet endre seg gjennom året, så kan vi be om supplerende tildeling. Viser det seg at vi vil få et mindreforbruk så må vi melde dette og sende tilbake tildelte midler.

Budsjett for Verneområdestyret for Trollheimen LVO 2024

Det planlegges for 3 dagsmøter og 2 todagers møter i verneområdestyret 2024

Ett av dagsmøtene er dialogmøte med fagligrådgivende utvalg

		Dagsmøte	Dagsmøter i februar, april og nov.			
	Antall deltager	Antall møter	forberedelse	Møtetid	Satser	
Leder	1	3	6	6	660	20 862
Medl. normal	6	3	3	6	499	80 838
Medl. selvster	3	3	3	6	1373	87 615

		Todagersmøte				
	Antall deltager	Antall møter	Forberedelse	Møtetid	Satser	
Leder	1	2	6	12	660	21 828
Medl. normal	6	2	3	12	499	89 820
Medl. selvster	3	2	3	12	1373	107 838

Det planlegges inntil 3 møter / befaringer i Arbeidsutvalget

		AU-møter				
	Antall deltager	Antall møter	Forberedelse	Møtetid	Satser	
Leder	1	2	2	3	660	5 956
medlemmer	1	2	1	3	499	3 992
Medl. selvster	1	2	1	3	1373	9 236

427 985 *1,141 = 488 331

Dagsmøter VO -kost og losji pr møte:

20 000

60 000

Todagersmøte VO- kost og lo pr møte:

50 000

100 000

Dagsmøter AU - kost og losji pr møte:

2 000

4 000

Reise VO-styremøter pr reise:

700

35 000

Reise AU-møter pr reise:

700

4 200

Reise Faglig rådgivende utvalg - møter

20 000

20 000

SUM VO / AU / FRU: 711 531

Sum styre: 711 531

Avrunding: 11 531

Kartlegging 50 000

Drift / Info 250 000

S U M 2024: 1 000 000

Basert på erfaringstall på fravær i møter o.l reduseres omsøkt sum

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAGE
Alle verneområdestyrer

Trondheim, 13.11.2023

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2023/8969

Saksbehandler:
Vibeke Husby

Rammer og opplegg for Statsforvalteren og verneområdestyrer - innmelding av behov for midler til tiltak i verneområder, naturrestaurering og SNO-ressurser i verneområder - 2024

Elektronisk søknadssenter (ESS) skal benyttes for å melde inn behov for midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering, finansiert over kap./post 1420.31. Frist for innmelding er 10. januar 2024. Innmeldingen skal bygge på planleggingsmøter mellom forvaltningsmyndighet for verneområdene og SNO lokalt. Prioritering av oppsynsinnsats fra SNO skal inngå i møtene, basert på behov og oppdrag som er lagt inn i [Naturopdrag](#) på forhånd. Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet skal inviteres til planleggingsmøtene hos Statsforvalteren.

1. Post 1420.31 – Tiltak i verneområder og naturrestaurering

Post 1420.31 heter nå *Tiltak i verneområde og naturrestaurering*. For 2024 vil vi opprettholde to skjemaer i ESS for innmelding av behov for tiltak finansiert over 31-posten. Ett skjema heter *Midler til tiltak i verneområder* og det andre heter *Midler til naturrestaurering*, altså tilsvarende ordning for innmelding som før.

De miljørettslige prinsippene (§§ 8 til 12) i naturmangfoldlovens kapittel II skal legges til grunn ved myndighetsutøvelse som berører naturmangfold. For at det skal komme frem tydeligere hvilke vurderinger som er gjort forut for søknader om midler til tiltak, ber vi nå om at forvaltningsmyndighet synliggjør vurderingene av miljørettsprinsippene ved innmelding av behov for midler til tiltak som kan berøre naturmangfold. Når en beslutning har utelukkende positiv effekt for naturmangfold, er det ikke nødvendig å bruke prinsippene. Vi ber om at det gis en kort oppsummering av vurderingen i merknadsfeltet ved utfylling av skjema i elektronisk søknadssenter og at eventuell utfyllende beskrivelse av vurderingene legges ved som vedlegg til tiltaket. Vurderingen etter prinsippene skal være forholdsmessig til tiltakets omfang og påvirkning på naturmangfoldet. I henhold til KLD sin veileder om naturmangfoldloven kapittel II, er det ikke nødvendig å henvise til hvert enkelt prinsipp, men vi ønsker at det kommer frem hvilke vurderinger

som er gjort. Veilederen ligger på regjeringens nettsider [her](#) og Miljødirektoratets veiledning om miljørettsprinsippene finnes [her](#).

Naturrestaurering

Posten kan benyttes til å restaurere forringet natur i terrestriske økosystemer som våtmark, skog, fjell, kulturlandskap og åpent lavland. Vi er inne i FNs tiår for naturrestaurering (2021-2030). Restaurering er nødvendig for å stoppe tapet av naturmangfold og under dette virkninger av klimaendringene. Midlene skal benyttes til å gjennomføre restaureringstiltak, blant annet med grunnlag i *Plan for restaurering av våtmark i Norge (2021-2025)*. Statsforvalteren i Oslo og Viken og Statsforvalteren i Innlandet kan bistå med faglige råd knyttet til restaurering av myr. Det kan meldes inn behov for midler til styrket kapasitet på naturrestaurering hos Statsforvalterne fra kap. 1420.21. Vi gjør oppmerksom på at midlene til å styrke kapasiteten er begrenset.

Restaurering i de truede naturtypene sanddynemark, sørlig etablert sanddynemark og åpen grunnlendt kalkmark i boreonemoral sone prioriteres høyt, men det kan også meldes inn behov for midler til restaurering i andre terrestriske naturtyper, så lenge det legges ved en prosjektbeskrivelse av tiltakene. Behov for midler til hogst av fremmede treslag i verneområder meldes også inn i skjemaet for *Naturrestaurering* i ESS. Statsforvalteren i Vestland kan bistå med faglige råd knyttet til slik hogst.

Midlene kan benyttes til naturrestaurering både innenfor og utenfor verneområder. Kap./post 1420.31 er ikke en tilskuddspost og kan ikke benyttes til tilskudd. Det er kun Statsforvalteren og verneområdestyrene som har adgang til å melde inn behov for midler på denne posten. Alle tiltak skal kostnadsberegnes og gis unik prioritering i skjemaet.

Til orientering, i forslaget til statsbudsjett for 2024, er det foreslått en ny tilskuddsordning for naturrestaurering (post 1420.80 – *Tilskot til tiltak for å ta vare på natur*). Det er satt av 10 mill. kroner til formålet. Kommuner, organisasjoner og private kan søke om midler til tiltak. Tilskudd til restaurering vil bli prioritert til tiltak i kommuner som har vedtatt kommunedelplan for naturmangfold. Tilskudd kan også gis til private aktører, så lenge det blir inngått langsiktige avtaler for bevaring av arealene. Miljødirektoratet vil i samarbeid med KLD utarbeide en forskrift for tilskuddsordningen, og ordningen vil etter planen være klar våren 2024, med søknadsfrist før sommeren.

Tiltak i verneområder

Målet for bruken av midler til tiltak i verneområder er at naturtilstanden opprettholdes og bedres. Miljødirektoratet legger *Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder* til grunn for tildeling av midler, se vedlegg 1. Prioriteringene i strategien skal også følges ved innmelding av tiltak. Det kan meldes inn behov for tiltak i alle typer av verneområder, inkl. marine verneområder og andre verneområder i sjø.

Alle tiltak skal kostnadsberegnes og gis unik prioritering. Alle innmeldte tiltak skal være i tråd med godkjent forvaltnings- eller skjøtselsplan, besøksstrategi eller andre relevante styringsdokumenter.

Tiltaksplaner i FPNV (forvaltningsplan på nett) er koblet til søknadskjema i ESS. Disse tiltaksplanene åpnes i ESS, og FPNV-tiltak velges direkte inn i søknadsskjemaet.

Det kan tildeles midler til kartlegginger og andre nødvendige utredninger som er direkte knyttet til tiltak.

Statsforvalteren har ansvar for å kontakte kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for mindre verneområder for å registrere behov for tiltaksmidler. Innmeldte behov skal samordnes og prioriteres av Statsforvalteren i dialog med kommunene og inngå i den samlede prioriterte innmeldingen.

Pågående skjøtselstiltak

Statsforvalteren kan for 2024 søke om en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke for pågående skjøtselstiltak (ved senere endringer i fylkesinndeling tar vi forbehold om endret fordeling). Dersom behovet skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS. Tiltak der SNO er økonomisk ansvarlig, meldes inn som enkelttiltak i ESS, og ikke som del av en ramme.

Fremmede arter

For bekjempelse av mink, rynkerose og stillehavsøsters er det utarbeidet handlingsplaner (DN-rapport 5-2011, DN-rapport 2013-1 og Rapport M-588, 2016). Prioriteringer gitt i handlingsplanene skal følges ved innmelding av behov for midler til slike tiltak, og metodene som er gjengitt i planene skal benyttes.

Ved minkbekjempelse kan fellingsinstruksen kun tas i bruk av tjenesteytere som har kontrakt med SNO.

Informasjonstiltak

Alle informasjonstiltak som iverksettes skal være i henhold til [merkevaren Norges nasjonalparker](#) og være forankret i en besøksstrategi. For verneområder forvaltet av verneområdestyrer og for verneområder med status som Ramsarområde, skal besøksstrategier sendes til Miljødirektoratet for faglig godkjenning. Alle henvendelser knyttet til informasjonstiltak rettes til merkevare@miljodir.no.

Områder som har eller tåler mye besøk, områder som har særlig sårbare naturverdier (med behov for kanalisering av ferdsel), samt bynære områder skal prioriteres ved utarbeidelse av besøksstrategier.

Behov for midler til informasjonstiltak i prioriterte områder meldes inn via ESS. Statsforvalteren må samordne og gjøre en prioritering av forslag om informasjonstiltak fra kommuner med delegert forvaltningsmyndighet.

Statsforvalteren kan for 2024 melde inn behov for en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke til informasjonstiltak. (ved senere endringer i fylkesinndeling tar vi forbehold om endret fordeling). Dersom Statsforvalterens behov skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres

som egne tiltak i ESS. Informasjonstiltak som SNO skal være økonomisk ansvarlig for, meldes inn som enkelttiltak i ESS.

Verneskilt og skiltstenger

Totalt behov for antall verneskilt, underskilt og skiltstenger meldes inn sammen med de andre tiltakene i ESS. Det skal benyttes en egen linje for skilt og en annen for stenger, og respektive antall og type skilt/stenger oppgis i merknadsfeltet.

Retningslinjene for bruk av verneskilt finner du her:

https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/alle-tema/verneomrader/retningslinjer-for-bruk-av-verneskilt_mdir_mai_2021.pdf

Verneskilt, underskilt og skiltstenger til verneskiltene kan bestilles via en felles bestillingsløsning fra vår leverandør Reklameservice AS: <https://miljodir.reklameservice.no/>. Bestillingsløsningen krever innlogging, og passordet er *miljodirektoratet*.

2. Innmeldinger av andre behov

Driftsmidler til verneområdestyrer

Verneområdestyrene skal melde inn behov for driftsmidler over post 1420.21 i ESS. Nærmere informasjon om hva det kan søkes om finnes i veiledningen til søknadsskjemaet i ESS under "Bestillingsdialog", "Behovsinnmelding statsforvalteren". Midler til driftsoppgaver i verneområdene kan ikke dekkes over post 1420.31, men kan omsøkes under post 1420.21.

Forvaltningsplaner og bevaringsmål

Forvaltningsplaner skal utarbeides i det nettbaserte FPNV-systemet. Behov for midler til forvaltningsplaner skal meldes inn i ESS, i skjemaet *Behovsinnmelding statsforvalteren*.

Vi trenger å vite hva som er effekten av tiltak som settes inn, og det er derfor viktig med effektmåling av tiltak. Vi oppfordrer forvaltningsmyndigheten til å etablere bevaringsmål i NatStat - Naturstatus for verneområder, som er utviklet for dette formålet. Se informasjonsskriv for fremgangsmåte og nærmere detaljer her: [Etablere bevaringsmål i NatStat \(fm-nett.no\)](#)

Ferdselstellere

Tellerne vi bruker i dag fra Eco-Counter fases etter hvert ut etter 2024. I den forbindelse vil det i 2024 komme nye retningslinjer fra oss om bruk og organisering av ferdselstellere i verneområder. For det kommende året skal det imidlertid meldes inn behov for tellere som før via ESS, og forvaltningsmyndighetene skal ikke kjøpe inn tellere selv.

Behov for Miljødirektoratets elektroniske ferdselstellere meldes inn i ESS. Det skal meldes inn både behov for å kunne beholde tellere som allerede er i bruk og behov for nye tellere. I kostnadsfeltet

skrives kr. 1. Behovet må begrunnes, da det erfaringsvis er stor etterspørsel etter tellere. SNO skal bistå ved å sette ut tellere og rapportere inn koordinater og stedsnavn, i tillegg til å ajourføre databasen. Behov for personalressurser i felt for oppsetting og drift, meldes inn i Naturoppdrag.

Marint søppel

Det fins en egen tilskuddspost (*Tilskudd til tiltak mot marin forurensning*). Statsforvalteren vil her kunne oppfordre frivillige og ideelle organisasjoner og stiftelser, private bedrifter, selvstendige kommunale og interkommunale selskaper og samarbeidsorganer til å søke for å få til et samarbeid om rydding innenfor de kystnære verneområdene. Minstesummen det kan søkes om over denne ordningen er kr. 300.000. Behov for midler til mindre tiltak knyttet til rydding av marint søppel i verneområder kan meldes inn i ESS, *Tiltak i verneområder*.

3. Planlegging av verneområdearbeidet

Det er viktig å sikre god dialog og forutsigbarhet i verneområdearbeidet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsats, gjennomføring av tiltak og overvåking (bevaringsmål) som SNO skal ha ansvar for å utføre selv eller gjennom tjenestekjøp. Dette sikres gjennom planleggingsmøtene som omhandler verneområdearbeidet, og aktiv bruk av Naturoppdrag gjennom året. Det er en klar forventning om at både forvaltningsmyndighet og oppsyn bruker Naturoppdrag, både ved planlegging og gjennomføring av tiltak i verneområdene.

På planleggingsmøte 1 i november/desember, skal SNO rapportere fra årets arbeid, og utfordringer og behov for kommende år skal diskuteres. SNO er selv ansvarlig for å planlegge, prioritere og å være økonomisk ansvarlig ved gjennomføring av tilsyns- og kontrolloppgaver. Det er allikevel viktig at forvaltningsmyndigheten drøfter tilsynsbehov med SNO og kommer med innspill til prioriteringer av tilsynsvirksomheten for kommende år.

Forvaltningsmyndigheten kan i tillegg ha behov for å få utført feltoppgaver som registreringsarbeid, bevaringsmål eller tiltak i verneområder (restaurerings-, skjøtsels- eller tilretteleggingstiltak). Naturoppdrag skal brukes til denne dialogen. Dette betyr at "Skjemaet for innspill om ønsker til SNO-ressurs" fra og med i år ikke skal benyttes.

Forvaltningsmyndigheten, SNO og tjenesteytere skal gjennom året fortløpende legge inn behov og observasjoner, samt rapportere på det som blir gjennomført i felt. Forvaltningsmyndigheten kan ut fra dette vurdere hva som trengs av tiltak og avklaringsbehov, og evt. generere oppdrag på dette. Hvorvidt SNO skal være utfører av oppdraget, drøftes på planleggingsmøte 1, og behov for SNO-ressurs legges deretter inn som utfører i Naturoppdrag. SNO vil i etterkant gjøre en vurdering av innspillene i forhold til kompetanse og kapasitet, og de siste avklaringene knyttet til utfører gjøres senest på planleggingsmøte 2.

Forslag til tiltak for kommende år fra forvaltningsmyndighet, bør legges inn fortløpende i Naturoppdrag og senest en uke før planleggingsmøte 1, slik at begge parter kan forberede seg best mulig til møtet. For flere fylker gjøres dette på såkalte null-/formøter mellom saksbehandler hos forvaltningsmyndigheten og SNO, hvor man går mer detaljert gjennom tiltakene. Dette gjelder også tiltak knyttet til Plan for restaurering av våtmark i Norge (2021-2025) og eventuelle andre oppgaver knyttet til restaurering av natur.

For tilsynsoppdrag i verneområder forvaltet av Statsforvalteren, har de fleste embeter tidligere brukt «Skjema tilsynsbehov i verneområdene». I Planleggingsmøte 1 bør det diskuteres om dette skjemaet fortsatt er formålstjenlig som oversikt over tilsynshyppighet, eller om Naturoppdrag er bedre egnet.

Oppgaver knyttet til registrering og skjøtsel av kulturminner må avklares med regional kulturminnemyndighet før de meldes inn til SNO-lokalt. Dette er for å kunne vurdere muligheten for å samkjøre tiltak.

4. Elektronisk søknadssenter (ESS)

Elektronisk søknadssenter (ESS) vil være klart for innmeldinger i skjemaene *Midler til tiltak i verneområder* og *Midler til naturrestaurering* fra og med 20. november 2023.

Behov for tiltaksmidler skal meldes inn med netto beløp, det vil si uten merverdiavgift. Den regnskapsmessige håndteringen ved bokføring av merverdiavgift, omtales i Rundskriv R-116 fra Finansdepartementet.

Tiltaksmidlene vil bli tildelt i hovedtildelingen i februar 2024. Dersom det skulle bli behov for supplerende tildelinger senere på året, meldes behov inn på e-post, se adresser under.

Det må være klart hvem som skal være økonomisk ansvarlig for de ulike tiltakene når de legges inn i ESS. Dette lar seg ikke lett endre etter at midlene er tildelt.

Dersom klimatiske forhold, som for eksempel frossen mark, gjør at enkelttiltak bør realiseres før midler formelt blir tildelt, må tiltaket forhåndsklareres med Miljødirektoratet, ved:

- Vibeke Husby vibeke.husby@miljodir.no for verneområder forvaltet av Statsforvalteren og av kommuner med delegert forvaltningsmyndighet
- Ingrid Moe Dahl ingrid.moe.dahl@miljodir.no for verneområder forvaltet av verneområdestyrer.

Forhåndsklareringen forutsetter at tiltaket er høyt prioritert i bestillingen. De aktuelle tiltakene legges både inn i ESS med merknad om forhåndsklarering og formidles i egen e-post.

Frist for forvaltningsmyndigheten for å melde inn behov for midler i ESS og behov for SNO som utfører i Naturoppdrag er **10. januar 2024**.

Elektronisk søknadssenter <https://soknadssenter.miljodirektoratet.no/>

5. Rapportering

Rapporteringen av mer-/mindreforbruk skal skje i forbindelse med rapport pr. 31. aug. 2024, økonomirapportering pr 1. november og Endelig årsrapport (EÅR) pr. 31. des. 2024. Samtidig med

EÅR skal det i 2024 rapporteres i ESS på enkelttiltak finansiert over post 1420.31. Manglende rapportering kan få konsekvenser for senere tildelinger.

Planlagte tiltak som ikke blir realisert, rapporteres fortløpende til Miljødirektoratet, se mailadresser over. Det kan da frigjøres tiltaksmidler som kan komme andre verneområder til gode.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust

Morten Kjørstad

avdelingsdirektør
Land- og friluftslivavdelingen

avdelingsdirektør
Statens naturoppsyn

Vedlegg:

Strategi for bruk av tiltaksmidler 2020-2025

Kopi til: Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for verneområder

Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder, 2020-2025

Innledning

Regjeringen vil bevare et representativt utvalg av norsk natur for kommende generasjoner, og en god forvaltning av verneområder er viktig for å kunne nå dette målet. Regjeringen ferdigstilte i 2019 Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene, og ett av tiltakene i planen er å oppdatere strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder innen 2021. Ifølge tildelingsbrevet til Miljødirektoratet for 2019 skal "Styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene og oppfølging av handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene" prioriteres. Tiltaksmidlene fordeles på bakgrunn av dagens trusselbilde og har som formål å ivareta, samt forbedre tilstanden i verneområdene. Midlene prioriteres derfor til tiltak som virker avbøtende på negative påvirkningsfaktorer der verneverdiene er truet.

Klimaendringene kan forventes å gi økt stress for mange av artene og naturtypene i verneområdene og kan gi endringer i sammensetningen av arter. For å minimere de negative effektene av klimaendringer på verneverdiene, må andre negative påvirkninger begrenses mest mulig. Eksempler på dette er gjengroing, forstyrrelser og forurensning. I tillegg bør forvaltningen av verneområder nå ta ekstra hensyn til klimaeffekter i planlegging av tiltak. Skjøtselstiltak, som fjerning av fremmede arter, må for eksempel antas å øke i omfang som følge av klimaendringene, og planlegging av tilretteleggingstiltak som etablering av stier og broer, må ta høyde for økte nedbørsmengder med påfølgende flom- og rasfare.

Tiltaksposten – Statsbudsjettets kap./post 1420.31

Det overordnede målet for forvaltning av verneområder er å ivareta verneformålet og verneverdiene i det enkelte verneområde. Postbeskrivelsen for post 1420.31 Tiltak i verneområde, gir viktige formelle rammer for hvordan tiltaksmidlene skal disponeres. Størrelsen på tiltaksposten avsettes i hvert års statsbudsjett og har i de siste årene økt. I statsbudsjettet for 2019 (Prop.1S (2018-2019) står følgende:

"Midlane går til tiltak som er naudsynte for å ta vare på verneverdiene, inkludert utgreiingar som er naudsynte før tiltak, informasjonstiltak og skjøtels- og tilretteleggingstiltak. Tilretteleggingstiltaka omfattar opparbeiding av stigar, klopping og merking for å betre tilgjenge i verneområda og samstundes styre ferdsla i og rundt sårbar natur i verneområda. Midlane nyttast òg til informasjonstiltak i alle typar av verneområde i samband med ny merkevarer for Noregs nasjonalparker og til utarbeiding av besøksstrategiar for nasjonalparker og andre verneområde med store besøkstal eller særskilde utfordringar. Alle tiltak skal vere i tråd med godkjent forvaltings-/skjøtelsplan for verneområda og andre relevante styringsdokument."

Posten for tiltaksmidler er en statlig investeringspost for forvaltningsmyndighetenes prioriterte tiltak i verneområder. Midlene skal derfor kun benyttes til tiltak i forvaltningsmyndighetens egen regi, ev. til kjøp av tjenester for gjennomføring av tiltakene. Midlene kan ikke benyttes som tilskudd til andre aktører. Drift og vedlikehold av infrastruktur (veier, toaletter, parkeringsplasser o.l.) utenfor verneområdene finansieres ikke over tiltaksmidlene.

For å kunne ivareta verneverdiene innenfor verneområder, vil det av og til være nødvendig å gjennomføre tiltak også utenfor verneområdene. Dette betinger samarbeid og avtale med grunneiere. Et eksempel på et slikt tiltak er når uttak av fremmede arter innenfor og utenfor vernegrensene må sees i sammenheng for at tiltaket skal få optimal effekt.

For å oppnå en god forvaltning av verneområder, kan det være nødvendig med generelle naturkartlegginger, sårbarhetsvurderinger, brukerundersøkelser, utarbeidelse av forvaltnings- og skjøtelsplaner, overvåking og

utarbeidelse av nettsider o.a. Slike tiltak finansieres ikke over kap./post 1420.31, men over andre budsjettposter.

Forutsetning for tildeling av midler

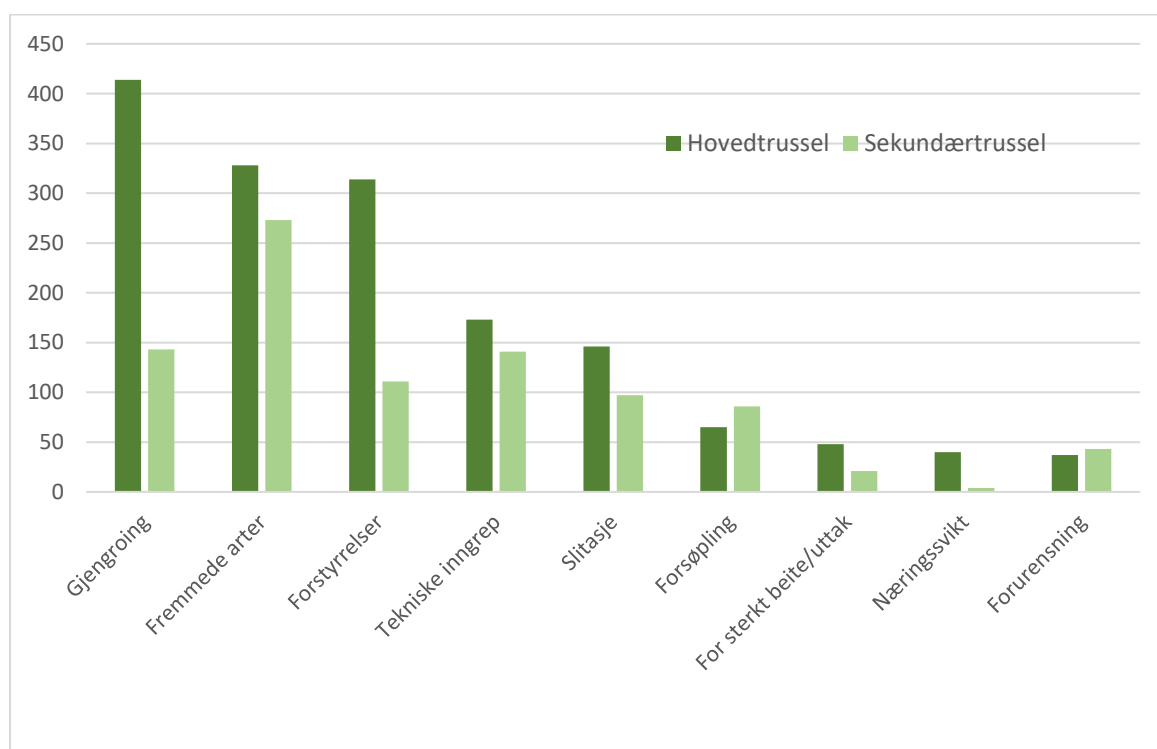
Tiltak skal være forankret i en skjøtels- eller forvaltningsplan, en besøksstrategi for området eller andre relevante styringsdokumenter.

I forkant av innmeldingen må formaliteter rundt tiltaket være avklart, som planavklaringer og innhenting av nødvendige tillatelser for gjennomføring av tiltaket. I tillegg må eierforhold og tilsyns-/drift- og vedlikeholdsavtaler være avklart.

I Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene er det presisert at "For større installasjoner som fugletårn mv. er det krav om en betydelig samfinansiering fra andre for å kunne prioritere tiltaket. Videre må eierforholdet og vedlikeholdsansvaret avklares på forhånd."

Prioriteringer ved bruk av midler til tiltak i verneområder

Klima – og miljødepartementet har bedt om en styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene. Bedring av tilstanden i verneområder, slik at antall truede verneområder reduseres, vil derfor ha fokus. De største negative påvirkningsfaktorene er gjengroing, fremmede arter, forstyrrelse av dyrelivet, tekniske inngrep og slitasje på vegetasjon, figur 1.

Figur 1. Trusselfaktorer i verneområder pr 31.12.2017

Ved fordeling av midler til skjøtsel og besøksforvaltning, skal tiltakene som gir størst positiv effekt på tilstanden og som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer prioriteres.

Etablerte skjøtselstiltak i naturtyper som krever kontinuerlig skjøtsel for å opprettholde god tilstand (løpende

skjøtsel), skal prioriteres høyere enn nye, større prosjekter. Det finnes likevel tilfeller der strakstiltak bør prioriteres. Dette gjelder f.eks. der det oppdages nye forekomster av fremmede arter med stort spredningspotensiale og der trua arter eller naturtyper står i fare for å gå tapt. Et annet eksempel kan være sikkerhetstiltak knyttet til besøksforvaltningen.

I verneområder der verneformålet trues av manglende skjøtselstiltak, og der det er behov for oppstart av tiltak umiddelbart, vil slike tiltak prioriteres foran besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet. Tiltak for å styrke besøksforvaltningen kan eventuelt gå parallelt med nødvendige skjøtselstiltak.

Et delmål med budsjettposten er å tilrettelegge for de besøkende med informasjon i tråd med merkevaren Norges nasjonalparker. I enkelte verneområder er det ikke ønskelig med økt ferdsel av hensyn til verneverdiene. I slike områder er likevel god, oppdatert informasjon i tråd med merkevaren viktig.

Målet med forvaltningen av verneområdene er å redusere truslene mot verneverdiene og å ønske folk velkommen inn for gode naturopplevelser.

Strategien vår for å nå dette målet, vil være å prioritere tiltak som innretter seg mot en bedret tilstand i verneområdene. Dette vil være tiltak som innrettes mot trusselfaktorene for de aktuelle områdene, og slike tiltak kan være både skjøtselstiltak og tilretteleggingstiltak. For å sikre en god opplevelse for besøkende, vil vi følge opp tiltak som er fremmet i besøksstrategier, og inkludert er bruk av merkevaren Norges nasjonalparker.

Prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler:

1. Tiltak som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer knyttet til trusselbildet. Ramsar-områder og truede naturtyper prioriteres høyest blant disse tiltakene
2. Løpende skjøtselstiltak
3. Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging
4. Bruk av merkevaren Norges nasjonalparker i verneområder med høyt besøkstrykk
5. Bruk av merkevaren i øvrige verneområder
6. Besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet (slik som fugletårn mm.)

Finansiering av større tilretteleggingstiltak

Midler til opprettelse av installasjoner som informasjonspunkt, toalettbygg og parkeringsplasser i tilknytning til verneområder, må være forankret i en godkjent besøksstrategi for å kunne bli prioritert. Tiltaksmidler kan brukes til (primært å delfinansiere) gjennomføring av denne typen tilrettelegging, og søknader til slike anlegg skal være godt begrunnet med bl.a. informasjon om besøkstall og eksisterende bruk av området.

Tilrettelegging etter universell utforming i verneområder

Universell utforming av stier innebærer krav til dekke, terrengutforming og bredde som vanskeliggjør denne typen tiltak i verneområder. I verneforskriftene er det et generelt forbud mot tyngre tekniske inngrep, og de har som den klare hovedregel ikke dispensasjonsbestemmelser som hjemler universell tilrettelegging i verneområdet. Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i nml. § 48 første ledd, første alternativ, vil sjelden kunne anvendes da universell utforming medfører terrenginngrep som strider mot verneformålet og påvirker verneverdiene. Hvorvidt et omsøkt tiltak er i konflikt med forskriften må vurderes i det enkelte tilfellet.

Utenfor verneområdet, i tilknytning til innfallsporter eller startpunkt, kan det i enkelte tilfeller være aktuelt å etablere tilretteleggingstiltak med universell utforming. Også utenfor verneområder bør forvaltningsmyndighet være bevisst på inngrep som påføres terrenget og gjøre en vurdering av om behovet står i forhold til kostnader og inngrep.

På denne bakgrunnen vil det være høy terskel for tildeling av midler utover det som kan defineres som "enkel tilrettelegging" i verneområder.

Kulturminner i verneområder

Kulturminner er en del av verneformålet i de aller fleste nasjonalparker og i enkelte andre verneområder. Ansvar for oppfølging og ivaretagelse av kulturminner ligger hos kulturminnemyndighetene. Det er egne poster på statsbudsjettet for forvaltning av kulturminner, og tiltaksmidler prioriteres vanligvis ikke til dette formålet. Skjøtsel av enkelte kulturminner, slik som steingjerder, gravrøyser og fangstsystemer, kan likevel vurderes prioritert for samfinansiering med kulturminnemyndigheten. Eksempler på tiltak som *ikke* finansieres av tiltaksmidler eller driftsmidler er vedlikehold av bygninger i verneområder. Ansvar for finansiering av vedlikehold og drift av bygninger ligger hos eier.

Arkivsaksnummer: 2023/12881-0

Saksbehandler: Hege Sæther Moen

Dato: 28.11.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	54/2023	04.12.2023

Midler til tiltak 2024

Innstilling fra forvalter

Verneområdestyret ber om at det bestilles midler til følgende tiltak for verneområdene i Trollheimen for 2024.

Tiltaksmidler 2023		
	Tiltak	Omsøkt
1	Sti Svartådalen - Geithetta	750000
2	Skjøtsel Vollasetra og Langbakksetra	30000
3	Skjøtsel Jelsetra	20000
4	Skjøtsel Svartdalssetra	20000
5	Skjøtsel Renndølsetra	20000
6	Skjøtsel Øyasetra	20000
7	Skjøtsel Naustådalsetra	10000
8	Skjøtsel Innerdalshytta	30000
9	Skjøtsel Husbysetra	20000
10	Skjøtsel Pestusetra	20000
11	Skjøtsel Ytre Halasetra	20000
12	Skjøtsel Langlisetra / Alvstusetra	20000
13	Skjøtsel Helgetunsetra	20000
14	Uttak fremmede treslag Trollheimen og Innerdalen	700000
15	Informasjon om vern Renndølsetra	20000
16	Innfallsporter	1000000
17	Utbedringer på stier	100000
18	Produksjon av skilt / infomateriell	50000

19	Nofence klaver	100000
20	Bruer over Minilla	1000000
21	Ferdsestiller	1
	Sum	3975001

Tiltak 1 er skjøtselstiltak på sti som inngår i trekanten, og er mye brukt. Stien har erosjonskader av ferdsestiller og vann, og det bør igangsettes et arbeid for å stoppe / utbedre dette.

Tiltak 2 til 13 er alle skjøtselstiltak som er nødvendige og pågående.

Tiltak 14 er uttak av fremmede treslag flere steder i Trollheimen. Tiltaket kan også søke midler for naturrestaurering.

Tiltak 15 og 18 er informasjonstiltak, der 15 er årlig avtalefestet.

Tiltak 16 er arbeid på innfallsporter i tråd med besøkstrategien for områdene i Innerdalen og Trollheimen.

Tiltak 17 og 20 er ønskede / nødvendige tilretteleggingstiltak som ikke er igangsatt.

Tiltak 19 er stimulering til økt storfebeite i tråd med forvaltningsmål i forvaltningsplanen. Vi ser her at dette har hatt effekt og etterspørres av flere i områder som lenge har hatt opphør av beite eller for lavt beitestryk.

Tiltak 21 er en innmelding til SNO der vi ber om å få beholde ferdsestillerne vi har hatt inneværende år, også for 2024.

Tiltak 22 er et lenge ønsket prosjekt som kan bli realisert på kort varsel, da Telenor nå er i ferd med å legge breiband til Innerdalen.

Det kan bli aktuelt å omprioritere enkelte tiltak.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Se vedlegg på sak om møteplan og driftsmidler 2024

- Rammer og opplegg for Statsforvalteren og verneområdestyrer – innmelding av behov for midler til tiltak i verneområder, naturrestaurering og SNO-ressurser i verneområder – 2024
- Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder 2020-2025

Saksopplysninger og vurderinger

Det vises til rammer for bruk av tiltaksmidler og føringer for hva som kan bestilles av midler til drift, naturrestaurering m.m.

Verneområdestyret søker og bruker årlig midler til ulike tiltak for å nå forvaltningsmål for verneområdene i Trollheimen. Det er gitt føringer fra Miljødirektoratet på hva midlene skal brukes til, og til hva som bør prioriteres høyt. Tildelingene tar også hensyn til om tiltakene som omsøkes er i tråd med disse føringene.

Hovedmålet med tiltaksmidlene er å styrke verneverdiene og verneformålet, og sørge for at trusler mot verneverdiene reduseres. Deretter er det mulig å bruke midler til informasjonsarbeid og tilretteleggingstiltak som del av arbeidet med god besøksforvaltning av verneområdene våre.

Verneområdestyret har forvaltningsplan (2015) og besøksplan (2019), og slik sett nødvendig styringsverktøy på plass for forvaltning av verneområdene våre. Det er også utarbeidet skjøttsplaner for områder vi utfører skjøtsel i.

Allerede igangsatt skjøtsel for å ivareta viktige landskapsverdier og arts mangfold må stå høyt på prioriteringslista over tiltak, men det er likevel viktig å evaluere om innsatsen og resultatet står i forhold til hverandre.

Tiltak 1 er skjøtselstiltak på sti som inngår i trekanten, og er mye brukt. Stien har erosjonsskader av ferdsel og vann, og det bør igangsettes et arbeid for å stoppe / utbedre dette. Tiltaket ble forsøkt igangsatt i 2023, men det var ikke mulig å få det igangsatt på grunn av manglende entrepenører til å ta på seg oppdraget. Sesongen i fjellet er kort, og det kan være urealistisk å greie å gjennomføre en innkjøpsprosess med utlysning, anbudsbehandling, tid til å komme med tilbud og tid for tildeling og klagefrist samme tidlig som tiltaket skal gjennomføres i den aktuelle barmark sesongen. Det vurderes derfor som en strategi for 2024 at en gjennomfører innkjøpet, men med gjennomføringstid i 2025.

Tiltak 2 til og med 13 er alle skjøtselstiltak på seterstøler i området, der slått og beiting må prioriteres høyt. Det er inngått flerårige avtaler med grunneierne for å utføre arbeidet.

Tiltak 14 er uttak av fremmede treslag, som nå har foregått flere steder i verneområdene våre de siste år. Tiltaket kan legges in også på naturrestaurering, og har slik en ekstra mulighet for tildeling der.

Tiltak 19 er stimulering til økt storfebeite i tråd med forvaltningsmål i forvaltningsplanen. Vi ser her fra tidligere inngåtte avtaler at tiltaket har hatt effekt og etterspørres av flere i områder, både i områder der det oi dag nyttes gjerder og i områder som lenge har hatt opphør av beite eller for lavt beitetryk. Vi ser at dette tiltaket gjør at det kommer flere storfe på beite i områder som har hatt lite beitetrykk en del år, noe som er i tråd med forvaltningsmål i forvaltningsplanen. Vi ønsker derfor å kunne fortsette dette tiltaket og tilby flere klaver til eksisterende og nye brukere.

Bruk av Nofence kan også redusere behovet for fysiske tiltak som gjerder, og redusere konfliktene med friluftslivet ved styrt beiting. Ved å fjerne gamle gjerder eller redusere behovet for gjerder, vil både landskapsverdien øke og skadene for beitedyr og vilt reduseres.

I tillegg til skjøtselstiltak beskrevet over, er det viktig å arbeide videre med tiltak som støtter utviklingen og bruken av verneområdene våre i tråd med besøksforvaltningsstrategien. Tiltakene på innfallsport og stier (16, 17 og 20) samt informasjonstiltakene (15 og 18) er alle tiltak som følger opp besøksplanen med tilrettelegging og informasjon i tråd med planen og lokale ønsker for utvikling og bruk.

Innfallsportarbeidet vil i 2024 igangsette oppføring av infobygg og utforming av startpunkt i Nerdalen, samt igangsette arbeid med å etablere et vassklosett. Videre vil det om mulig

anlegges en gangsti slik at ferdselen til Innerdalen går utenom gårdstunene i Nerdalen. Prosjektet forventes samfinansiert med Sunndal kommune og lokale samarbeidsaktører.

Videre vil det prosjekteres løsning for toalett i Gjevilvassdalen, to gapahuker i Storlidalen, utforming av innfallsport Nerskogen og utforming av innfallsport på Gjøre delvis sammen med Nasjonalparkstyret for Dovre Sunndalsfjella.

Alle tiltak på innfallsportene forventes samfinansiert med naturlige samarbeidsparter som kommuner og reiseliv / næringsliv / hytteforeninger m.fl. lokalt.

Forvalterne anbefaler verneområdestyret å søke om midler til tiltakene slik de vises i tabellen under, i prioritert rekkefølge.

Tiltaksmidler 2023		
	Tiltak	Omsøkt
1	Sti Svartådalen - Geithetta	750000
2	Skjøtsel Vollasetra og Langbakksetra	30000
3	Skjøtsel Jelsetra	20000
4	Skjøtsel Svartdalssetra	20000
5	Skjøtsel Renndølsetra	20000
6	Skjøtsel Øyasetra	20000
7	Skjøtsel Naustådalsetra	10000
8	Skjøtsel Innerdalshytta	35000
9	Skjøtsel Husbysetra	20000
10	Skjøtsel Pestusetra	20000
11	Skjøtsel Ytre Halasetra	20000
12	Skjøtsel Langlisetra / Alvstusetra	20000
13	Skjøtsel Helgetunsetra	20000
14	Uttak fremmede treslag Trollheimen og Innerdalen	700000
15	Informasjon om vern Renndølsetra	20000
16	Innfallsporter	1000000
17	Utbedringer på stier	100000
18	Produksjon av skilt / infomateriell	50000
19	Nofence klaver	100000
20	Bruer over Minilla	1000000
21	Ferdsestiller	1
	Sum	3975001

For 2021 ble vi tildelt tre ferdsestiller og i 2022 en ekstra. Vi ønsker å beholde disse videre for å skaffe oss kunnskap om ferdselen i verneområdene våre.

Samlet innmelding på tiltaksmidler ut fra tabellen over er på 3.975.001 kr. Vi kan ikke forvente å få hele den ønskede tiltakssummen, men mener det er viktig likevel å vise hvilke prosjekter vi har mer eller mindre klare.

Tildelingen vil selvsagt ha betydning for endelig rekkefølge for prioriteringen. Mindre endringer i oppførte tiltak og prioriteringer kan gjøres av forvalterne / verneområdestyret, mens større endringer må avklares med Miljødirektoratet. Det er mulig å søke om supplerende tildeling ved to tidspunkt gjennom året. Styret skal ved utløp av august, eller fortløpende gi beskjed dersom tiltak ikke er mulig å gjennomføre som planlagt slik at midlene kan omdisponeres av dem, eller av lokal forvaltningsmyndighet dersom miljødirektoratet gir klarsignal for dette.

I tillegg til tiltakene det søkes om midler til for 2024 er det også en uprioritert liste. Dette er tiltak det er aktuelt å ta fatt i framover, men som nå ikke er godt nok prosjektert og dermed klare for igangsetting. Uprioritert liste:

	Tiltak
	Fjerne teleledning i Innerdalen
	Bedre tilkomst fra kollektiv transport
	Helhetlige planer for kulturminner, bygninger og bygningsmiljø
	Gamme ved Fallan – restaurere kulturminne
	Farskholtet – skjøtsel / økt beitetrykk

Arkivsaksnummer: 2023/12881-0

Saksbehandler: Hege Sæther Moen

Dato: 28.11.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	55/2023	04.12.2023

SNO ressurs 2024

Innstilling fra forvalter

Verneområdestyret ber om at innspill fra styret og SNO i møtet, samt aktuelle tiltak listet i tabell fra 2023 legges inn som *behov / oppdrag* i Naturoppdrag som bestilling til SNO for 2024.

Styret gir også forvalterne fullmakt til å bestille oppdrag via Naturoppdrag gjennom året når dette vurderes nødvendig. Styret skal orienteres om dette ved styremøtene, og i særskilte tilfeller fortløpende.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Saksopplysninger og vurderinger

I brev fra Miljødirektoratet og Statens naturoppsyn av 13.11.2023 framgår det hvordan innmelding skal skje etter dialogmøte med SNO, og oppdragene skal nå legges inn i dataverktøyet [Naturoppdrag \(miljodirektoratet.no\)](https://naturoppdrag.miljodirektoratet.no) i stedet for exceltabellen som ble sendt fra styrene til SNO ved årets begynnelse tidligere.

Det er fremdeles ønskelig å sende inn oppdrag til SNO ved årets begynnelse som før, slik at de kan vurdere hvilke oppdrag de kan prioritere å gjennomføre for oss kommende år. I tillegg gir naturoppdrag oss mulighet for å legge inn oppdrag gjennom året.

I Naturoppdrag vil SNO fortløpende kunne rapportere på utførte oppdrag, og også legge inn observasjoner som trenger avklaring fra forvaltningsmyndigheten.

Exceltabellen sendt SNO for 2023 vurderes å være like aktuell for 2024, og oppdrag som egner seg herfra legges inn i som henholdsvis *behov* og *oppdrag* i Naturoppdrag for 2024.

Tiltak som var lagt inn i exceltabellen for 2023 som ble sendt SNO var som vist under:

Verneområde/ innstallasjoner	Pri.	Beskrivelse av oppdrag	Merknad
Trollheimen landskapsvernområde	1	Kontrollere og skifte ut samt supplere evt. nye lokasjoner med skilt	Generell oppfølging av merking og informasjon av verneområdene
Innerdalen landskapsvernområde	1	Kontrollere og skifte ut samt supplere evt. nye lokasjoner med skilt	Generell oppfølging av merking og informasjon av verneområdene
Minnilldalsmyran naturreservat	1	Kontrollere og skifte ut samt supplere evt. nye lokasjoner med skilt	Generell oppfølging av merking og informasjon av verneområdene
Svartåmoen naturreservat	2	Kontrollere og skifte ut samt supplere evt. nye lokasjoner med skilt	Generell oppfølging av merking og informasjon av verneområdene
Verneområde/ Skjøtsel			
Verneområde/ Bevaringsmål			
Verneområde/ Tilsyn og kontroll			
Trollheimen landskapsvernområde	1	Lovlighetskontroll i byggesaker, av motorferdsel og evt. andre vedtak	Ønsker at nye byggesaker følges opp med: Kontroll, nyoppdatering av fotoarkivet for bygg og anlegg slik at alle endringer oppdages.
Innerdalen landskapsvernområde	1	Lovlighetskontroll i byggesaker, av motorferdsel og evt. andre vedtak	Ønsker at nye byggesaker følges opp med: Kontroll, nyoppdatering av fotoarkivet for bygg og anlegg slik at alle endringer oppdages.
Svartåmoen naturreservat	1	Lovlighetskontroll i byggesaker, av motorferdsel og evt. andre vedtak	Ønsker at nye byggesaker følges opp med: Kontroll, nyoppdatering av fotoarkivet for bygg og anlegg slik at alle endringer oppdages.
Minnilldalsmyran naturreservat	1	Lovlighetskontroll av motorferdselen, båndtvangbestemmelsene	Ønske om mer kontroll slik at alle endringer og aktiivteter oppdages.
Trollheimen landskapsvernområde	2	Bistå under befaringer med og møter i verneområdestyret	

ST 56/2023 Delegert sak

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 +4773199386
fmltpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Neas As
Stasjonsveien 30
6622 Ålvundfjord

Saksbehandler Linda Forbregd Henriksen

Vår ref. 2023/11055-0 432.2

Deres ref. CKGBJU

Dato 27.10.2023

Dispensasjon - Innerdalen landskapsvernområde - motorferdsel 2023 - landingstillatelse med helikopter ved Langvatnet i Sunndal - NEAS AS

Vedtak:

Dispensasjonen gjelder for

Navn:	Nordmøre Energiverk Neas AS ved Bjarne Stangvik
Sjåfør (-er):	Fonnafly (Nord helikopter)
Kjøretøy/ reg.nr:	Helikopter

Transportformål

Regulering av damluke, tilsyn av dam, samt frakt av utstyr for vedlikehold av damhytte.

Hjemmel

Verneforskriften for Innerdalen landskapsvernområde kap. IV punkt 11.

«Trafikk med motoriserte kjøretøyer til lands og til vanns og landing med luftfartøy er forbudt. Unntatt er nødvendig transport i forbindelse med bosettingen, seterbruken, driften av de to turisthyttene, politi- og ambulansetjeneste, oppsynet med landskapsvernområdet og vannkraftanlegget ved Langvatn.»

Vilkår for transporten

Kjøretrase	Transportstrekningen er som vist i kartet under, med landing ved Langvatnet og parkeringsplassen i Nerdalen.
-------------------	--

Naturreservater Minnildalsmyran og Svartåmoen
Landskapsvernområder Trollheimen og Innerdalen

	
Antall turer / varighet	Det åpnes for 2 hiv 16.10.2023. Flyvingen kan finne sted en annen dag i oktober 2023 dersom flyving ikke kan skje på bestemte datoer pga. vær, men da skal forvalter og lokalt SNO (95965128) varsles når flyvedag er bestemt, senest to dager før flyvedag.
Tidsrom	I tillegg til ei generell oppfordring om å unngå motorisert ferdsel i helger og høytider, er det fastsatt følgende kjøretidsbegrensninger: Generelt kjøreforbud: - fra lørdag kl. 12.00 til søndag kl. 15.00 - alle dager mellom kl. 21.00 – 08.00
Andre vilkår	Dispensasjon skal medbringes i felt, og forvises ved eventuell kontroll. Innehaver av løyvet skal kombinere ulike transportoppdrag slik at motorferdselen begrenses til et minimum, og utført på én dag. Persontransport skal kun skje ved ledig plass i forbindelse med annen nyttetransport. Ferdselen skal skje så hensynsfullt som mulig for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.
Krav om logg	Logg over flygingen skal meldes til forvaltningsmyndigheten etter endt flyging.

Forholdet til annet lovverk

Tillatelse etter motorferdsellov og grunneiers tillatelse kreves i tillegg til denne dispensasjon.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf.

Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Med hilsen

Linda Forbregd Henriksen
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

- 1 Sakens behandling - Innerdalen landskapsvernområde - motorferdsel 2023 - landingstillatelse med helikopter ved Langvatnet i Sunndal - NEAS AS

Kopi til:

Sunndal kommune	Romsdalsvegen 2, Postboks 94	6601	SUNNDALSØRA
Statsforvaltaren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 +4773199386
fmltpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Stig Berge
Anders Hovdens veg 8
7024 TRONDHEIM

Saksbehandler Linda Forbregd Henriksen

Vår ref. 2023/4305-0 432.2

Deres ref.

Dato 21.11.2023

Dispensasjon - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel til hytte ved Åsetra - Orkland - 2024 - Stig Berge

Vedtak:

Dispensasjonen gjelder for

Navn:	Stig Berge
Adresse/postnummer/sted:	Uglaveien 99, 7025 Trondheim
Sjåfør (-er):	Leiekjører med godkjennelse for transportoppdrag i Orkland kommune
Type kjøretøy/ registreringsnummer:	Snøscooter – reg nr ukjent

Transportformål

Transport av materialer og tyngre utstyr til vedlikehold av hytte på gnr 515 bnr 33 ved Åsetra i Orkland kommune.

Hjemmel

Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt
e) Frakting av materialer og tyngre utstyr (båtar e.a) til fritidshus, buer og naust.

Vilkår for transporten

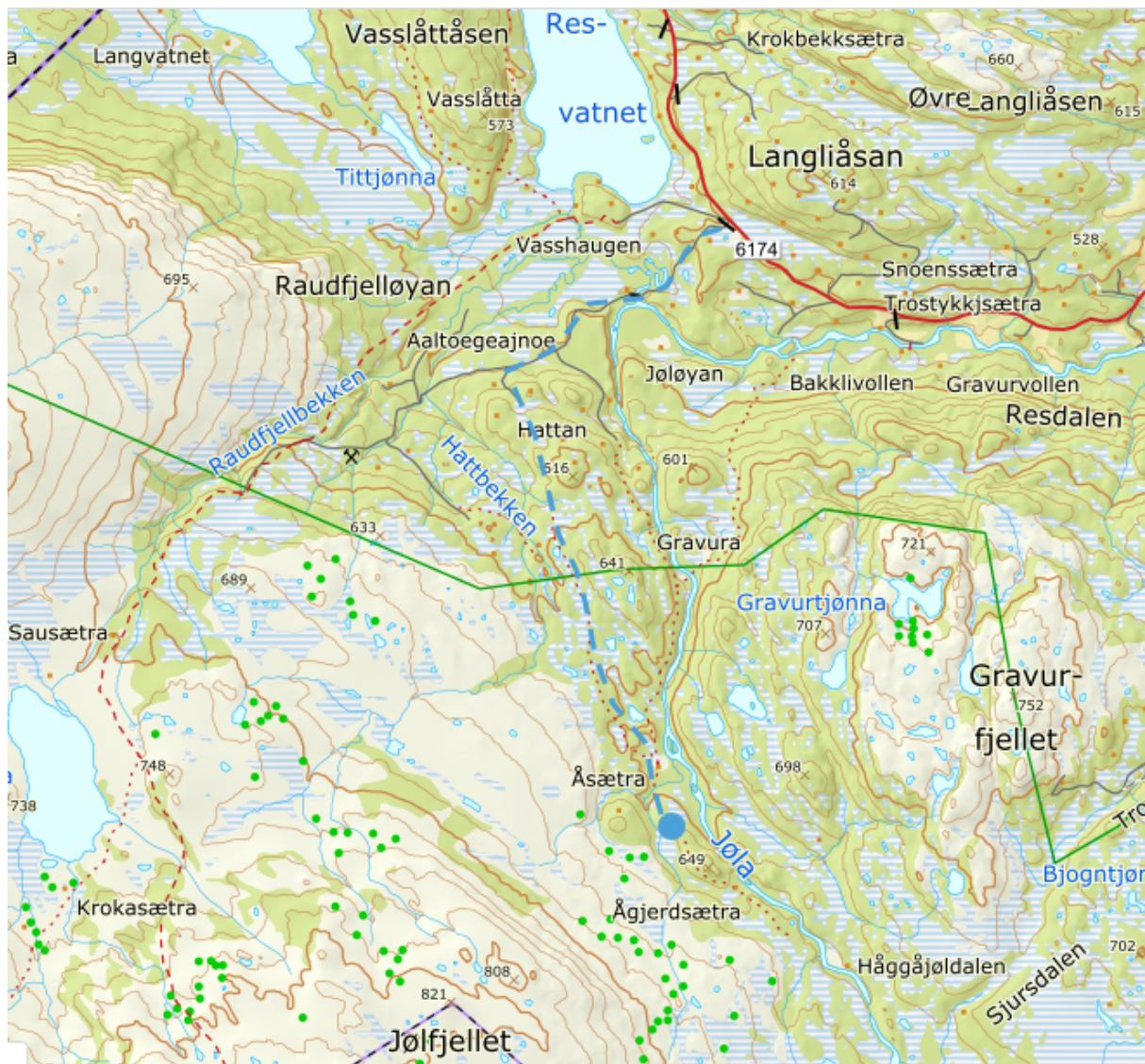
Antall turer / varighet på dispensasjonen	Dispensasjonen åpner for inntil 2 t/r per vintersesong for årene 2024-2028. Grunnet kommunesammenslåing og ukoordinerte sykluser på retningslinjene mellom de to gamle kommunene Meldal og Orkland, gis det i denne dispensasjonen tillatelse for 5 år. Retningslinjene vil etter endt dispensasjon i 2028 være samkjørt
--	--

Naturreservater Minnildalsmyran og Svartåmoen
Landskapsvernområder Trollheimen og Innerdalen

	med nye Orkland kommune, og eventuelle nye dispensasjoner vil deretter gjelde for 4 år.
--	---

Kjøretrase	Beliggenhet og kjøretrase (blå stiplet linje) framgår av kartet under:
-------------------	--

Tidsrom	I tillegg til ei generell oppfordring om å unngå motorisert ferdsel i helger og høytider, er det fastsatt følgende kjøretidsbegrensninger: Generelt kjøreforbud: - fra lørdag kl. 12.00 til søndag kl. 15.00 - alle dager mellom kl. 21.00 – 08.00 Kjøreforbud i påska og om våren:
----------------	--

	- fra skjærtorsdag kl. 12.00 til 08.00 påskeaften og fra 12.00 påskeaften til 15.00 2. påskedag - etter 20. april.
Krav om slede	Det er ikke tillatt å bruke motorkjøretøy i verneområdet for transport av bagasje eller proviant av bekvemmelighetsårsaker. Innehaver av løyvet skal kombinere ulike kjøreoppdrag slik at kjøringen begrenses til et absolutt minimum, og på så få kjøredager som mulig. Persontransport kan kun skje ved ledig plass i forbindelse med annen nytte transport når dette ikke medfører behov for flere turer.
Krav om kjørebok	Dispensasjonen er ikke gyldig dersom kjørebok ikke er utfylt før turen starter. Utfylt kjørebok skal returneres innen 15. mai det enkelte år. For flerårige dispensasjoner må kjørebok være levert før ny kjørebok sendes ut. Dersom kjørebøker ikke leveres kan dispensasjonen trekkes.
Andre vilkår	Dispensasjonen skal sammen med kjørebok medbringes i felt, og vises ved eventuell kontroll. Transporten skal skje på snødekt og frossen mark. Ferdselen skal skje så hensynsfullt som mulig for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.

Forholdet til annet lovverk

Ved bruk av godkjent leiekjører kreves ingen egen behandling etter lov om motorferdsel, men tillatelse fra berørte grunneiere ev andre rettighetshavere kreves i tillegg til denne dispensasjon.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Med hilsen

Linda Forbregd Henriksen
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

- 1 Sakens behandling - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel til hytte ved Åssetra - Orkland - 2024 - Stig Berge
- 2 Kjørebok - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel til hytte ved Åssetra - Orkland - 2024 - Stig Berge

Kopi til:

Orkland kommune	Postboks 83	7301	ORKANGER
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvalteren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 +4773199386
fmltpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Lars Helgetun
Romundstadbygdvegen 1254
6657 Rindal

Saksbehandler Linda Forbregd Henriksen

Vår ref. 2023/2154-0 432.2

Deres ref.

Dato 24.11.2023

Dispensasjon - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel til Rindal 12/14 Helgetunholtsetra - 2024 - Lars Helgetun

Vedtak

Dispensasjonen gjelder for

Navn:	Lars Helgetun
Adresse/postnummer/sted:	Romundstadbygdvegen 1254, 6657 Rindal
Sjåfør (-er):	Lars Helgtun
Kjøretøy - reg.nr:	Snøscooter med slede – LB5935

Transportformål

Transport av ved, forsyninger og tyngre materialer til bruk og vedlikehold av Helgetunholtsetra (gnr/bnr. 12/14) i Rindal kommune. Det skal utføres transport i forbindelse med utbedring av ildsted etter pålegg fra feier, samt generelt vedlikehold av setra for øvrig. En del materialer og utstyr etter vedlikehold i 2023 må også fraktes ut.

Hjemmel

Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 5.3:
e) «*Frakting av materialer og tyngre utstyr (båtar e.a.) til fritidshus, buer og naust.*»

Vilkår for transporten

Kjøretrasé	Kjøringen skal fra vei i Helgetunmarka, via trasé som vist i kart under, til Helgetunholtsetra i Rindal kommune.
Antall turer / varighet	Dispensasjonen åpner for inntil 10 tur/retur for vintersesongen 2023/2024. Vintersesongen starter fra snøen legger seg og slutter 20. april.
Tidsrom	I tillegg til ei generell oppfordring om å unngå motorisert ferdsel i helger og høytider, er det fastsatt følgende kjøretidsbegrensninger: Generelt kjøreforbud: - fra lørdag kl. 12.00 til søndag kl. 15.00 - alle dager mellom kl. 21.00 – 08.00 Kjøreforbud i påska og om våren: - fra skjærtorsdag kl. 12.00 til 08.00 påskeaften og fra 12.00 påskeaften til 15.00 2. påskedag - etter 20. april.
Krav om kjøring	Innehaver av løyvet skal kombinere ulike kjøreoppdrag slik at kjøringen begrenses til et absolutt minimum, og på så få kjøredager som mulig. Persontransport kan kun skje ved ledig plass i forbindelse med annen nyttetransport, når dette ikke medfører behov for flere turer. Det er ikke tillatt å bruke motorkjøretøy i verneområdet for transport av bagasje eller proviant av bekvemmelighetsårsaker.
Krav om kjørebok	Dispensasjonen er ikke gyldig dersom kjørebok ikke er utfylt <u>før</u> turen starter.

	Utfylt kjørebok skal returneres innen 15. mai det enkelte år, også om den ikke nyttes. For flerårige dispensasjoner må utfylt kjørebok være levert før ny kjørebok sendes ut. Dersom kjørebok ikke leveres, kan dispensasjonen trekkes av forvaltningsmyndigheten.
Andre vilkår	Dispensasjonen og kjørebok skal medbringes under transport, og vises ved kontroll. Transporten skal skje på snødekt og frossen mark. Ferdseien skal skje så hensynsfullt som mulig for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.

Forholdet til annet lovverk

Ved bruk av godkjent leiekjører kreves ingen egen behandling etter lov om motorferdsel, men tillatelse fra berørte grunneiere ev andre rettighetshavere kreves i tillegg til denne dispensasjonen.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Med hilsen

Linda Forbregd Henriksen
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

- 1 Sakens behandling - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel til Rindal 12/14
Helgetunholtsetra - 2024 - Lars Helgetun
- 2 Kjørebok - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel til Rindal 12/14
Helgetunholtsetra - 2024 - Lars Helgetun

Kopi til:

Rindal kommune	Rindalsvegen 17	6657	RINDAL
Statsforvaltaren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 +4773199386
fmltpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Ingunn Tørset

Saksbehandler Linda Forbregd Henriksen

Vår ref. 2023/4299-0 432.2

Deres ref.

Dato 27.11.2023

Dispensasjon - Trollheimen landskapsvernområde - snøscooter for å hente ned sau fra fjellet - Ingunn Tørset

Vedtak

Dispensasjonen gjelder for

Navn:	Ingunn Tørset
Adresse/postnummer/sted:	Moanvegen 8, 6657 Rindal
Sjåfør (-er):	Bjarne Helgetun
Kjøretøy/ reg.nr:	Snøscooter med slede/ukjent reg.nr

Transportformål

Hente ned sau som er observert 26.11.2023 på sørsiden av Bolm Trollhøtta i Rindal kommune.

Hjemmel

Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 5.3:

- a) «Transport som trengs i samband med jordbruk og beitebruk, td. frakting av for, gjødsel, ved eller hogstvirke, og til framkjøring av felt storvilt.»

Vilkår for transporten

Kjøretrase	Kjøringen vil følge beskrevet trasé fra gårdsbruket 67/11 i Rindal opp Bolmseterlia og videre mot Bolmsetrene, Dørgesetra og Buluvatna, og videre over Rypfjellhalsen og ned til der sauene er forventet å være, på sørsiden av Bolm Trollhøtta. Trase kan videre gå rundt Bolm Trollhøtta med mest hensiktsmessige rute ned igjen. Dette i et forsøk på å lokalisere de siste to søyene som ennå mangler.
-------------------	--

Antall turer / varighet	Dispensasjonen åpner for inntil 1 tur/retur i 2023, planlagt 28.11.23, med mulighet for annen dag dersom det skulle bli vanskelig å gjennomføre på planlagt dato.
Tidsrom	I tillegg til ei generell oppfordring om å unngå motorisert ferdsel i helger og høytider, er det fastsatt følgende kjøretidsbegrensninger: Generelt kjøreforbud: - fra lørdag kl. 12.00 til søndag kl. 15.00 - alle dager mellom kl. 21.00 – 08.00 Kjøreforbud i påska og om våren: - fra skjærtorsdag kl. 12.00 til 08.00 påskeaften og fra 12.00 påskeaften til 15.00 2. påskedag - etter 20. april.
Krav om kjøring	Innehaver av løyvet skal kombinere ulike kjøreoppdrag slik at kjøringen begrenses til et absolutt minimum, og på så få kjøredager som mulig. Persontransport kan kun skje ved ledig plass i forbindelse med annen nyttetransport, når dette ikke medfører behov for flere turer. Det er ikke tillatt å bruke motorkjøretøy i verneområdet for transport av bagasje eller proviant av bekvemmelighetsårsaker.
Krav om kjørebok	Logg/rapport med dato og trasé for kjøringen ønskes tilsendt på e-post til linda.forbregd@statsforvalteren.no i etterkant av turen.
Andre vilkår	Dispensasjonen og kjørebok skal medbringes under transport, og vises ved kontroll. Transporten skal skje på snødekt og frossen mark. Ferdselen skal skje så hensynsfullt som mulig for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.

Forholdet til annet lovverk

Ved bruk av godkjent leiekjører kreves ingen egen behandling etter lov om motorferdsel, men tillatelse fra berørte grunneiere ev andre rettighetshavere kreves i tillegg til denne dispensasjonen.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Med hilsen

Linda Forbregd Henriksen
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Rindal kommune	Rindalsvegen 17	6657	RINDAL
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvalteren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 +4773199386
fmltpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Håvard Egseth
Thorry Kiærs Veg 12
7055 RANHEIM

Saksbehandler Linda Forbregd Henriksen

Vår ref. 2023/10073-0 432.3

Deres ref.

Dato 24.11.2023

Dispensasjon - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel med snøscooter 2024 - 2028 til hytte ved Raudfjellsvatnet - Håvard Egseth

Vedtak

Dispensasjonen gjelder for

Navn:	Håvard Engseth
Adresse/postnummer/sted:	Thorry Kiærs veg 12, 7055 Ranheim
Sjåfør (-er):	Håvard Engseth og Jan Petter Egseth
Kjøretøy - reg.nr:	Snøscooter med slede – Ukjent reg.nr.

Transportformål

Transport av gass, ved og vedlikeholdsutstyr til hytte ved Raudfjellsvatnet (gnr/bnr. 527/27) i Orkland kommune.

Hjemmel

Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 5.3:
e) «*Frakting av materialer og tyngre utstyr (båtar e.a.) til fritidshus, buer og naust.*»

Vilkår for transporten

Kjøretrase	Kjøringen skal til hytte ved Raudfjellsvatnet (gnr./bnr. 527/27) via trasé som vist i kart under:
-------------------	---

	
Antall turer / varighet	Dispensasjonen åpner for inntil 3 tur/retur per vintersesong for årene 2024-2028. Vintersesongen starter fra snøen legger seg og slutter 20. april.
Tidsrom	I tillegg til ei generell oppfordring om å unngå motorisert ferdsel i helger og høytider, er det fastsatt følgende kjøretidsbegrensninger: Generelt kjøreforbud: - fra lørdag kl. 12.00 til søndag kl. 15.00 - alle dager mellom kl. 21.00 – 08.00 Kjøreforbud i påska og om våren: - fra skjærtorsdag kl. 12.00 til 08.00 påskeaften og fra 12.00 påskeaften til 15.00 2. påskedag - etter 20. april.
Krav om kjøring	Innehaver av løyvet skal kombinere ulike kjøreoppdrag slik at kjøringen begrenses til et absolutt minimum, og på så få kjøredager som mulig. Persontransport kan kun skje ved ledig plass i forbindelse med annen nyttetransport, når dette ikke medfører behov for flere turer.

	Det er ikke tillatt å bruke motorkjøretøy i verneområdet for transport av bagasje eller proviant av bekvemmelighetsårsaker.
Krav om kjørebok	Dispensasjonen er ikke gyldig dersom kjørebok ikke er utfylt <u>før</u> turen starter. Utfylt kjørebok skal returneres innen 15. mai det enkelte år, også om den ikke nyttes. For flerårige dispensasjoner må utfylt kjørebok være levert før ny kjørebok sendes ut. Dersom kjørebok ikke leveres, kan dispensasjonen trekkes av forvaltningsmyndigheten.
Andre vilkår	Dispensasjonen og kjørebok skal medbringes under transport, og vises ved kontroll. Transporten skal skje på snødekt og frossen mark. Ferdselen skal skje så hensynsfullt som mulig for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.

Forholdet til annet lovverk

Ved bruk av godkjent leiekjører kreves ingen egen behandling etter lov om motorferdsel, men tillatelse fra berørte grunneiere ev andre rettighetshavere kreves i tillegg til denne dispensasjonen.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Med hilsen

Linda Forbregd Henriksen
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

- 1 Sakens behandling - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel med snøscooter 2024 - 2028 til hytte ved Raudfjellsvatnet - Håvard Egseth
- 2 Kjørebok 2023 - 2024 - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel med snøscooter 2024 - 2028 til hytte ved Raudfjellsvatnet - Håvard Egseth

Kopi til:

Orkland kommune	Postboks 83	7301	ORKANGER
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvalteren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 +4773199386
fmltpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Jostein Helgetun
Seljebrekka 13
6657 Rindal

Saksbehandler Linda Forbregd Henriksen

Vår ref. 2023/11446-0 432.3

Deres ref. SPCDAD

Dato 28.11.2023

Dispensasjon - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel med snøscooter 2023 - 2026 - Helgetunsetra og Storrindvatnet - Jostein Helgetun

Vedtak

Dispensasjonen gjelder for

Navn:	Jostein Helgetun
Adresse/postnummer/sted:	Seljebrekka 13, 6657 Rindal
Sjåfør (-er):	Jostein Helegtun
Kjøretøy - reg.nr:	Snøscooter med slede – VY9397

Transportformål

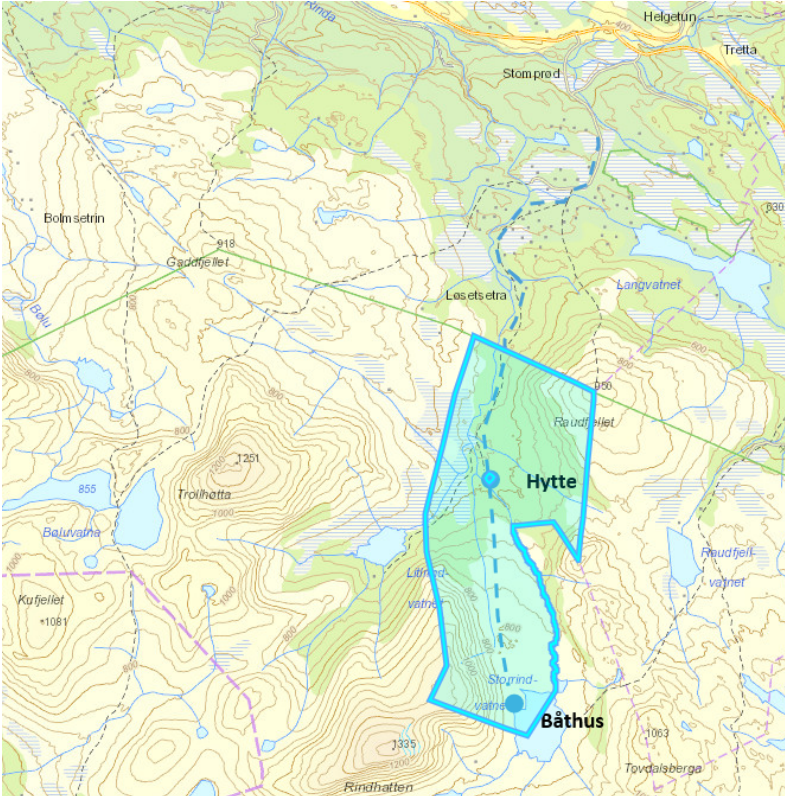
Transport av materialer og tyngre utstyr til vedlikehold av bygninger og skjøtsel av seterstøl, til Helgetunsetra (gnr/bnr. 4/16) i Rindal kommune.

Hjemmel

Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 5.3:
e) «*Frakting av materialer og tyngre utstyr (båtar e.a.) til fritidshus, buer og naust.*»

Vilkår for transporten

Naturreservater Minnildalsmyran og Svartåmoen
Landskapsvernområder Trollheimen og Innerdalen

Kjøretrase	Kjøringen skal fra Skavlia til hytta ved Helgetunsetrene, og eventuelt videre til båthuset ved Storrindvatnet via trasé som vist i kart under:
Antall turer / varighet	Dispensasjonen åpner for inntil 3 tur/retur per vintersesong for årene 2023-2026. Vintersesongen starter fra snøen legger seg og slutter 20. april. Én av tre turer kan gå til båthuset ved Storrindvatnet, dette skal presiseres i kjørebok.
Tidsrom	I tillegg til ei generell oppfordring om å unngå motorisert ferdsel i helger og høytider, er det fastsatt følgende kjøretidsbegrensninger: Generelt kjøreforbud: - fra lørdag kl. 12.00 til søndag kl. 15.00 - alle dager mellom kl. 21.00 – 08.00 Kjøreforbud i påska og om våren: - fra skjærtorsdag kl. 12.00 til 08.00 påskeaften og fra 12.00 påskeaften til 15.00 2. påskedag - etter 20. april.
Krav om kjøring	Innehaver av løyvet skal kombinere ulike kjøreoppdrag slik at kjøringen begrenses til et absolutt minimum, og på så få kjøredager som mulig.

	Persontransport kan kun skje ved ledig plass i forbindelse med annen nyttetransport, når dette ikke medfører behov for flere turer. Det er ikke tillatt å bruke motorkjøretøy i verneområdet for transport av bagasje eller proviant av bekvemmelighetsårsaker.
Krav om kjørebok	Dispensasjonen er ikke gyldig dersom kjørebok ikke er utfylt <u>før</u> turen starter. Utfylt kjørebok skal returneres innen 15. mai det enkelte år, også om den ikke nyttes. For flerårige dispensasjoner må utfylt kjørebok være levert før ny kjørebok sendes ut. Dersom kjørebok ikke leveres kan dispensasjonen trekkes av forvaltningsmyndigheten.
Andre vilkår	Dispensasjonen og kjørebok skal medbringes under transport, og vises ved kontroll. Transporten skal skje på snødekt og frossen mark. Ferdselen skal skje så hensynsfullt som mulig for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.

Forholdet til annet lovverk

Ved bruk av godkjent leiekjører kreves ingen egen behandling etter lov om motorferdsel, men tillatelse fra berørte grunneiere ev andre rettighetshavere kreves i tillegg til denne dispensasjonen.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Med hilsen

Linda Forbregd Henriksen
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

- 1 Sakens behandling - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel med snøscooter
2023 - 2026 - Helgetunsetra og Storrindvatnet - Jostein Helgetun
- 2 Kjørebok 2024 - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel med snøscooter
2023 - 2026 - Helgetunsetra og Storrindvatnet - Jostein Helgetun

Kopi til:

Rindal kommune	Rindalsvegen 17	6657	RINDAL
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvalteren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE

ST 57/2023 Eventuelt